Rok X. Nr. 82. Sosnowiec, niedziela 24 marca 1935 roku. Cena numeru 10 groszy

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.
Redaktor naczelny: WITOLD FABRYCY.

Prenumerata wynosi miesięcznie **zł. 2.—**
Adres Redakcji, Administracji i Drukarni: Sosnowiec, ul. Teatralna 1a Telefon Redakcji 6-92, Administracji 4-97, Drukarni 4-94.
Konto czekowe P.K.O. Katowice 304.247

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 18, tel. 13-78; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 598; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 277; ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. 97; CZELADŹ, Plac 11 listopada 8; GRODZIEC, ulica Kościuszki, tel. 16.

WIELKI DZIEŃ RZECZYPOSPOLITEJ

UCHWALENIE NOWEJ KONSTYTUCJI

WARSZAWA, 23.3. (wł.) Na całą Polskę poszła wieść, rozniesiona depeszami porannej prasy o tem, że na posiedzeniu dzisiejszem sejm uchwalił poprawki senatu do konstytucji.

Historyczny dzień — dzień Konstytucji 23 marca 1935 r.

Posiedzenie zostało wyznaczone na godz. 10 rano, ale już na godzinę przed tem kuluary sejmu, gabinety i salony klubów wypełniły się przybywającymi posłami. Na przepełnioną galerję dla publiczności wstrzymano wydawanie biletów.

O godz. 10 min. 20 marszałek Switalski otworzył posiedzenie. Pierwsze punkty porządku dziennego nie przyciągały uwagi sali, która nie mogła się doczekać otwarcia obrad nad najważniejszą sprawą porządku dziennego— nad jedną z najdonioślejszych spraw państwa — konstytucją.

Zaczęło się od referowania ustawy ratyfikacyjnej o umowie handlowej między Polską a Wielką Brytanją.

Skolei izba rozpatrzyła projekt ustawy o inwalidzkim sądzie administracyjnym.

Po rozpatrzeniu jeszcze zamknięć rachunkowych państwa za ubiegły rok budżetowy sejm przystąpił do kulminacyjnego punktu swoich dzisiejszych obrad, a mianowicie do poprawek senatu do nowej ustawy konstytucyjnej.

Na trybunę wszedł referent generalny projektu nowej konstytucji wicemarszałek poseł Car i wygłosił referat na temat poprawek, zaproponowanych przez senat.

Po przemówieniu wicemarszałka Cara zabrał głos prezes Sławek, po którego przemówieniu marszałek zarządził przerwę obiadową. (Przemówienie prezesa Sławka podajemy na str. 3-ej).

Po przerwie obiadowej rozpoczęła się długa dyskusja, w której zabierali głos przedstawiciele poszczególnych frakcyj politycznych. Pierwszy zapisał się do głosu poseł Winiarski (Str. Narodowe), który uważa, że obecny projekt stanowi pogorszenie obowiązującej dotychczas konstytucji i że ma on na celu wzmocnienie stanowiska grupy rządzącej dziś w państwie.

Następny mówca, przedstawiciel stronnictwa ludowego, poseł Rataj w długich wywodach uzasadniał twierdzenie, że uchwała sejmu z dnia 26 stycznia ub. roku jest nieważna z samego prawa, a więc klub ludowy nie może się wypowiedzieć za poprawkami do projektu ustawy konstytucyjnej, których zasady nie odpowiadają poglądom stronnictwa ludowego.

Przemówienie posła Rataja spotkało się z częstemi protestami na ławach B. B.

Podobne stanowisko zajął również przedstawiciel PPS. poseł Niedziałkowski, wypowiadając się przeciwko projektowi konstytucyjnemu. Skolei zabrał głos przewodniczący komisji konstytucyjnej wicemarszałek sejmu, Makowski, który w dłuższym wywodzie polemizował z posłami opozycji.

Następnie przemawiał imieniem klubu ukraińskiego poseł Zachajkiewicz, który złożył krótkie oświadczenie, podkreślając, że w nowym projekcie konstytucji prawa ukraińskie nie są gwarantowane, a pozatem nie przyjęto do niej wniosku ukraińskiego o autonomji. Z tych względów klub ukraiński nie ma powodu brać udziału w uchwalaniu nowej konstytucji, a jakakolwiek będzie nowa forma ustroju w Polsce, ukraińcy nie przestaną walczyć o swe prawa.

Po przemówieniu posła Chęcińskiego(komunista) — zgłoszony został wniosek o zamknięcie listy mówców.

Wniosek ten przyjęty został bez sprzeciwu.

W kolejce mówców zabrał głos poseł Trąmpczyński, który powołując się na art. 125 konstytucji — twierdził, że do uchwalenia nowej konstytucji potrzebna jest kwalifikowana większość. Mówca oświadczył, że obecna konstytucja ma wady, projekt obecny jednak sprzeczny jest z duchem narodu.

Po wyczerpaniu listy mówców, sejm przystąpił do głosowania. O godzinie 12 m. 5 marszałek Świtalski ogłosił wynik głosowania.

Głosowało 399 posłów, wstrzymało się od głosowania 42 posłów (ukraińcy i żydzi), za konstytucją głosowało 260 posłów — przeciw 139 posłów.

Konstytucja została uchwalona...

* * *

Po ogłoszeniu wyników głosowania — w sejmie wybuchł entuzjazm — posłowie rzucali się sobie w objęcia.

Podobne objawy radości zaobserwować można było na ulicach stolicy, gdzie gromadziły się tłumy ludzi, mimo późnej pory.

OBYWATELE!

Sejm Rzeczypospolitej powołany do naprawy ustroju — uchwalił nową konstytucję.

Obóz Marszałka Piłsudskiego doprowadził do końca wbrew wszelkim przeszkodom — swą długoletnią walkę o dobry ustrój silnego Państwa.

Walka ta zakończona zwycięstwem w dniu wczorajszym — jest też i zwycięstwem tych twórczych sił żywotnych całego Narodu, które chcą by był On wielkim i potężnym nawewnątrz i nazewnątrz.

Nowa konstytucja stwarza ku temu warunki, które wypełnić musi jednak żywa treść współpracy i wysiłku wszystkich obywateli dobrej woli.

Nad innymi życie przejdzie do porządku dziennego.

Dzień wczorajszy jest dniem święta, jednego z wielkich świąt w dziejach naszych.

Silny rząd i wolne, zdrowe społeczeństwo, będą na fundamencie tego dnia budować trwały gmach chwały i wielkości Ojczyzny i szczęścia każdego obywatela.

Nowa Konstytucja uchwalona!

Zrodziła się nie z obcych wzorów, ale z ducha narodu, z nakazu Historji i z Polskiej racji stanu. W tej przełomowej godzinie powstaje Nowa Polska do wielkiej roli historycznych przeznaczeń. Na wszystkie ziemie nasze bije z wawelskiej wieży królewski dzwon, biją serca nasze w okrzyku radości:

Niech żyje Polska!

Sosnowiec, dnia 23. 3. 1935 r. *RADA POWIATOWA B. B. W. R.*

W Sosnowcu manifestacja odbędzie się w niedzielę o godzinie 12-tej w południe przed dworcem.

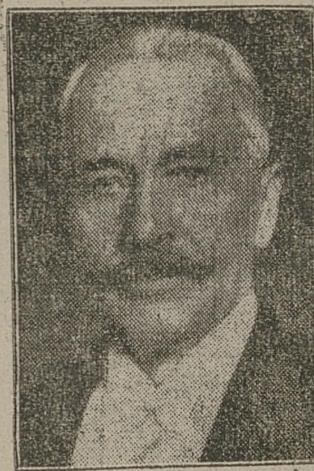
Cały szereg organizacyj społecznych w Zagłębiu, na wiadomość o uchwaleniu konstytucji przez sejm — zapoczątkowało samorzutnie manifestacyjne uroczystości.

Wiele z tych organizacyj zwróciło się do duchowieństwa o odprawienie w dniu dzisiejszym uroczystych nabożeństw w kościołach na intencję historycznej decyzji sejmu Rzeczypospolitej. W nabożeństwach tych wezmą udział władze i szerokie warstwy społeczeństwa.

W dniu dzisiejszym, na wszystkich domach w Zagłębiu zawisnąć powinny chorągwie państwowe — uczcijmy godnie przełomowy moment w dziejach odrodzonego państwa.

W Sosnowcu, nabożeństwo w kościele parafjalnym odbędzie się dziś o godz. 10 rano. Na nabożeństwo to proszone są wszystkie organizacje, związki i stowarzyszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej

PROF. IGNACY MOŚCICKI

Sejm przed uchwaleniem konstytucji — uchwalił onegdaj pełnomocnictwa dla Prezydenta Rzplitej.

Musimy mieć jedną z poniemieckich kolonij

Własny dostęp do morza stwarza przed nami szereg możliwości, dających zatrudnienie tysiącom pozbawionych dziś pracy ludzi. Koniecznością naszą państwową, koniecznością społeczną nawet, a nietylko gospodarczą jest wzmożenie handlu zagranicznego. Dotychczas Polska lekceważyła doskonałe okazje handlu z Ameryką i innemi rynakami świata. Wzmożenie ekspansji eksportu drogą morską i związana z tem budowa stoczni statków polskich w Gdyni, dałoby pracę tysiącom ludzi i ożywiło przemysł żelazny. Wiele rynków świata stoi dla nas otworem, między innemi: Ameryka Południowa, Argentyna, Egipt, Wybrzeże Złote, kości słoniowej, Nigerja, wreszcie Azja Mniejsza, do której mamy otwarte wrota, Palestyna, Podkreślił to niedawno w odczycie wygłoszonym w Warszawie p. radca Michał Pankiewicz. Prelegent zwrócił również słuszną uwagę na zaniedbanie wśród społeczeństwa idei kolonizacyjnej. Perspektywy, coprawda kolonjalne są bardzo jeszcze dalekie, a cel trudny do osiągnięcia, mimo to wobec ogromnego przeludnienia w Polsce i braku pracy dla licznej rzeszy wykształconych ludzi: lekarzy, inżynier. itd. należy walczyć i starać się o przyznanie nam jednej z poniemieckich kolonij. Dla przeprowadzenia tej sprawy konieczne jest zrozumienie jej w całym narodzie i gorące pragnienie zrealizowania.

Międzynarodowe muzeum muzyczne

NAJCENNIEJSZE UTWORY, WYKONANE PRZEZ WYBITNYCH WIRTUOZÓW ŚWIATA, POD POSTACIĄ EKSPONATÓW.

Znany dyrygent angielski, sir Tomasz Beachem jest autorem niezwykle oryginalnego pomysłu, który mimo że niedawno dopiero został zakomunikowany na posiedzeniu towarzystwa muzycznego w Manchestrze, znalazł już żywy oddźwięk w kołach muzyków.

Beachem proponuje mianowicie stworzenie międzynarodowej organizacji, grupującej w sobie myzyków całego świata. Głównem zadaniem tej organizacji byłoby założenie „muzeum muzycznego", w którem będą zebrane płyty gramofonowe, stanowiące najcenniejsze wzory literatury muzycznej, nagrane przez najwybitniejszych artystów.

W Londynie utworzył się już komitet, który przystąpił do ukonstytuowania takiego międzynarodowego towarzystwa gramofonowego. Tow. to zamierza korzystać z współpracy artystów z wszystkich krajów. Na płytach utrwalane będą zarówno występy solowe, jak i zespołowe. Tak naprz., do tej pory zaledwie jedna opera Wagnera i jedna Mozarta zostały nagrane przez zaliczającą się do najlepszych symfoniczną orkiestrę londyńską. Ta luka w dziale literatury muzycznej ma być zapełniona jak najśpieszniej.

O czem rozmawiano w Paryżu

Konferencja min. Lavala, Edena i Suvicha

PARYŻ. 23. 3. (wł.) Dziś przed wieczorem ogłaszono następujący oficjalny komunikat o dzisiejszej konferencji konsultacyjnej. Minister spraw zagranicznych Laval i minister Eden oraz włoski podsekretarz stanu M. S. Z. Suvich spotkali się dziś o godzinie 9-ej i dokonali wymiany poglądów na sytuację ogólną. W toku rozmowy było przypomniane, że wizyta ministrów angielskich w Berlinie posiada charakter informacyjny i że rozmowy będą odpowiadały całkowicie postanowieniom zawartym w komunikacie londyńskim 3 lutego, za pomocą którego została potwierdzona zgodność poglądów rządów londyńskiego, paryskiego i rzymskiego.

Zostało zdecydowane, że w wyniku wizyty ministrów angielskich w Berlinie, jak również w Moskwie, Warszawie i Pradze, której towarzyszy życzenie rządu francuskiego i włoskiego, ministrowie spraw zagranicznych W. Brytanji, Francji i Włoch spotkają się w Stresie w dniu 11 kwietnia. Ministrowie Laval, Eden i Suvich z zadowoleniem wypowiedzieli zupełną solidarność swoich rządów.

KTO WYGRAŁ NA LOTERJI?

Główne wygrane

100.000 zł. 561 125854.
5,000 zł. 36393 155424.
2,000 zł. 43181 55868.
1,000 zł. 7864 112528 130590 181979
500 zł. 20414 49793 83191 91776 128358.
400 zł. 12906 67758 63894 92518 124888 125148 146920.
250 zł. 1358 5080 14279 24793 44499 55322 73667 94457 92213 102769 112607 128661 131869 137535 147256 151878 162100 176688.
200 zł. 44879 54448 55674 72223 92496 95341 97356 103360 109802 108452 114362 114430 116424 121435 124280 136028 141951 141319 143599 153034 158867 160287 163169 176988 179935 178832 180076.

Wygrane po 150 zł.

26 269 1041 2110 461 546 72 683 827 3037 83 908 5357 417 679 770 816 980 6112 36 389 7052 408 8370 578 857 9214 75 608 971 10242 63 349 11153 600 965 12042 267 419 557 994 14135 237 457 595 874 15250 499 16545 666 817 23 901 17021 193 311 18352 646 19076 191 235 353 486 20518 872 21893 22245 305 674 23510 672 892 24206 835 36 25601 26020 135 723 901 28401 920 29469 592 31224 360 434 579 671 32273 554 916 33139 76 705 981 34094 971 36314 608 886 37493 707 940 38113 391 474 670 39530 873 40354 41256 402 935 42471 712 44009 454 792 936 83 45317 635 70 717 800 23 47042 150 48149 225 608 49015 78 356 446 677

50659 51448 520 701 820 52041 246 909 53115 18 622 54035 87 406 902 55934 56152 431 89 57689 58134 615 803 59248 601 725 806 60070 541 634 806 65 909 72 61839 62132 64 425 32 606 63148 732 805 64420 65647 60 964 81 66032 131 609 861 67486 934 68028 144 38 91 554 677 69588 796 901

70016 109 38 559 607 879 902 44 71552 733 72180 763 893 915 82 73084 342 426 633 853 967 85 74024 374 479 98 75101 267 84 763 851 76620 77068 101 651 68 78059 134 399 865 79858 984 80118 238 636 834 81110 82756 832 951 3106 274 530 35 628 84234 85089 485 951 86105 87508 66 88341 590 89532 721 90055 466 91134 231 92480 506 40 832 971 93434 94607 95219 395 491 96175 85 493 916 7427 664 8579 99016 236 71 361 837

101172 298 529 775 102403 518 707 103227 334 958 104013 84 568 861 106100 96 490 526 92 107157 108055 78 789 109002 110073 109 574 111260 399 521 77 112094 228 67 410 530 606 113827 29 114006 460 643 51 115493 798 116103 475 574 789 117225 871 993 118315 681 889 119535 997.

120541 65 76 86 873 121270 332 601 122075 174 123016 177 247 649 57 80 745 855 938 55 124151 365 643 748 89 125404 600 804 126789 127016 428 671 793 818 128546 838 129160 443 773 130461 731 131089 149 505 727 132012 134 255 316 925 133229 457 875 955 134423 135128 750 136083 138 238 93 400 137756 809 138417 770 139416.

140323 38 737 141401 754 142061 419 982 143118 144254 852 145267 424 146522 147170 749 970 148660 61 [illegible] 605 854 150036 375 530 953 151209 825.

152352 531 902 153045 101 755 868 154096 155063 91 232 588 709 933 40 156719 845 157464 754 158514 159238 44 160140 264 89 364 426 51 720 899 161835 968 162215 517 635 164071 763 165010 387 418 16 548 166314 17 609 763 167367 424 529 806 168493 840 169365 450.

170096 349 469 580 760 72 897 943 171032 203 498 545 662 52 172455 535 75 705 173595 174027 52 303 19 563 74 734 175630 998 176253 457 593 626 763 956 177302 542 665 718 178038 42 407 54 862 179097 145 913 180667 181657 182024 478 958 183068 334 94 498 624 184319 417 921.

Wygrane po 50 zł.

44 384 400 794 1814 61 958 2107 314 494 66 695 942 3700 4441 685 700 855 947 79 5039 159 946 6231 91 496 784 7121 335 42 488 893 8068 107 35 328 9031 231 36 318 10090 391 11345 12153 451 13289 442 706 39 895 14746 817 15544 90 896 979 16058 363 729 82 920 17497 571 853 18109 571 810 19883 918 35 20001 126 411 786 21272 755 952 76 22113 703 23204 350 24518 673 755 871 25346 589 664 917 88 26213 80 355 615 27075 286 546 685 812 28914 29317 30000 318 632 31024 328 533 617 749 32458 635 64 818 33119 644 34145 57 310 496 35004 452 36188 386 37129 282 430 765 82 973 39535 42 785 850 40016 204 41228 489 42213 786 43067 233 638 73 963 44254 556 600 45083 710 975 46080 487 519 897 47362 463 69 938 48045 357 486 506 851 73 49031 169 245 377 604 771 879.

50121 420 745 51491 740 876 997 52050 60 178 330 63 413 531 93 613 816 53273 863 54002 124 61 203 708 71 55389 95 685 56348 738 57058 586 714 85 58240 302 530 33 50 750 875 59270 304 18 732 879 963 60529 788 850 81 957 61964 62181 90 63405 20 58 518 730 55 76 64029 285 87 371 460 655 765 80 881 65280 499 518 782 66258 529 671 828 67100 942 68560 69297 376 848

70208 345 619 829 919 71656 71 92 706 993 72546 699 955 73401 903 74113 432 506 9 75752 824 982 76126 501 40 77154 72 461 573 76 716 858 78188 913 79057 80133 551 60 708 37 81504 757 82051 128 74 638 83090 590 640 811 84115 287 390 453 73 85013 553 607 86075 84 343 994 87695 749 88081 138 356 444 75 86 750 73 89136 452 730 93 91213 503 627 818 906 92073 233 615 93047 261 354 703 94068 111 546 800 923 95643 796 96907 97253 510 98078 208 419 683 874 99079 183 843 61.

100021 137 46 831 101215 42 490 643 919 103568 890 104360 485 741 105138 84 430 526 106251 461 107068 103 488 108667 760 109161 585 762 887 110127 542 777 847 111667 752 860 112491 113003 684 845 964 114014 27 47 135 90 529 89 774 115011 272 482 116089 630 117118 206 430 838 118517 806 949 119010 110 404 657

120126 44 972 121056 80 106 52 223 480 944 122126 84 579 699 800 85 123390 455 124055 175 86 384 840 962 125131 881 126093 104 211 46 455 679 770 802 127282 806 51 128265 594 939 129128 293 349 130437 131088 441 561 132357 450 672 133261 601 2 879 919 134216 331 437 73 639 707 135083 392 422 788 136092 170 402 976 137010 415 860 990 138010 148 383 603 820 960 96 99 139003 183 450 83 554 90 656.

140031 151 263 989 141004 157 270 547 896 142202 8 569 604 792 871 89 143039 175 425 144001 255 316 844 929 75 145167 418 815 29 146178 202 671 80 996 147541 148237 775 149052 858 962 150008 126 232 705 857 905 151644.

153254 99 554 612 23 65 843 154358 65 618 789 155178 82 430 515 862 156029 71 696 715 53 812 157297 335 158105 477 586 93 650 159320 577 160103 257 161021 162069 528 775 163095 293 540 80 164228 322 421 98 958 165504 166006 30 404 167092 117 237 338 409 939 168234 411 50 723 821 913 169897.

170104 468 171077 770 73 954 173123 631 729 174288 329 607 909 175157 485 539 176082 169 582 643 846 177218 957 178014 89 105 97 466 72 564 734 930 179031 180768 916 59 182224 469 848 183841 184108 786 906.

III ciągnienie

Wygrane po 150 zł.

790 1154 2469 557 886 3485 4412 5040 6342 632 7578 8314 9000 516 10514 755 11625 880 12660 16183 17405 19150 22489 24689 25158 794 29406 868 30020 238 32357 34635 35268 36807 37555 38288 39290 41485 42750 43109 253 44713.

46297 47878 48958 49459 51090 52192 718 53281 54459 55063 227 853 56503 57814 58867 60602 61024 138 585 62187 65389 622 69572 70148 73334 822 74700 76626 77378 704 78002 172 79281 872 80697 81155 83853 85271 86187 87685 705 88378 733 820 908 89008 379 90784 94503 95903 97328 98070 99622 80 871

110154 101316 107326 108466 109523 110152 392 863 113020 481 732 62 114812 115138 316 117112 118337 120003 123028 124467 718 127482 128525 889 129280 495 130070 563 97 829 131748 132176 288 133147 134119 474 135559 136519 734 77 137196 582 138481 673 931 139486 824.

140879 143530 144283 146937 147619 148315 441 149970 151269 153322 752 846 154603 781 155434 156198 889 158434 161017 162122 872 163434 804 165245 436 763 166735 168718 169400 795 170254 172073 175022 425 176386 177079 186 178107 85 280 180102 182100 86 760 183398 843.

Wygrane po 50 zł.

63 1057 93 2862 936 3466 4056 262 5131 6595 809 7648 8024 150 363 11429 65 519 13124 271 665 867 14377 407 842 15148 904 16674 17492 730 18399 640 923 119613 772 20446 585 926 22947 23131 43 74 481 738 25712 888 26365 614 701 27616 90 29229 31120 409 33281 326 641 34611 35049 40513 93 772 41195 305 832 42024 336 794 43423.

45352 453 524 46466 610 48598 49440 50028 450 976 51661 813 54072 400 55462 57167 718 58453 77 953 60753 61243 317 586 857 62080 64239 431 898 65046 342 66799 67174 68415 69312 557 895 70795 71060 72220 338 74886 75116 372 76383 941 77695 79187 324 80259 654 728 81687 721 82401 884 84692 85719 86623 87236 388 88197 90468 875 945 91048 320 569 93438 94259 74 650 96949 97460 821 98806 927 54 99387.

100064 885 101886 103225 106059 74 147 107284 671 108080 761 109255 110296 680 112070 114770 115526 706 116493 117372 118946 119288 498 977 120129 348 79 410 702 121253 6155 84 122229 507 884 123280 124826 125146 313 126499 688 127339 93 128067 129708 60 130991 132263 486 133613 134260 334 459 791 136292 641 990 137414 804 138190

142173 805 143941 65 144081 287 146069 236 487 515 147990 148614 747 806 149091 755 150331 151835 992 153456 715 155718 156076 157215 388 158706 159827 160005 147 973 161196 162070 61 163171 417 718 827 34 963 164144 233 565 165207 166565 167396 454 73 169332 505 762 170621 171003 27 315 172596 173717 935 174157 947 175426 578 834 176729 177072 178119 179105 273 536 180553 181847 182077 687 779 183153 184663

IV ciągnienie

Główne wygrane

50,000 zł. 149701.
5,000 zł. 46414.
2,000 zł. 99182 173636.
1,000 zł. 105256.
500 zł. 9572 111040.
400 zł. 243 1000 8588 20237 57218 65488 105335 107596 112181 118280 132282.
250 zł. 7675 55576 61570 74001 80703 84158 105205 119983 114988 126616 131456 136460 137738 166054 181755 182093.
200 zł. 2728 11215 21417 21541 37298 39261 45532 47217 50593 73030 76094 93882 98979 99694 109280 121271 128851 134827 144589 159888 161995 176493.

Wygrane po 150 zł.

473 652 904 1817 961 4725 5585 6564 7044 686 8828 9454 725 94 10031 11754 12300 13302 30 81 15125 16328 39 894 18261 19256 20719 22610 85 715 825 23371 24003 889 25069 455 68 27459 28108 29801 961 30010 161 302 600 31796 34393 35296 684 846 36192 460 910 37384 571 39355 40714 942 41080 261 865 42075 43066 431 730 44321 49 599 46388 48637.

51927 52345 53957 54976 204 388 861 56199 953 57841 58123 951 61302 62026 63705 947 64557 721 65157 673 66945 67402 554 69760 852 942 70160 71059 72443 47 925 773786 74228 446 75772 998 76094 999 79111 217 21 885 963 80302 81508 82083 341 84 990 83072 93 84004 506 858885 86209 87333 62 735 88665 741 89812 91061 166 364 545 700 11 92368 811 94070 96183 718 975 98217 894.

100954 103016 151 104300 68 706 105039 453 106013 579 716 879 107107 109733 110140 234 387 740 111642 854 942 112177 591 113149 286 405 532 873 83 114461 115735 838 116264 117195 118390 96 119571 121567 122478 123618 124230 315 125112 126306 517 611 127119 30 511 620 882 128197 129095 327

131943 133320 134199 135600 136274 76 494 876 137490 734 138625 139586 652 140026 281 976 141815 995 142181 143443 144342 732 145438 754 146535 148208 150054 405 863 938 151411 521 152545 52 153194 154010 155047 259 64 156840 157414 158748 159178 541 68 160430 872 162428 620 163738 165356 166043 359 932 167000 168464 169823 170221 89 664 912 171191 848 172305 448 954 173021 119 174029 193 699 176129 487 177055 313 511 647 178687 179146 874 180150 181029 492 182446 183139 596 184272 911.

Wygrane po 50 zł.

403 535 1029 2063 508 3004 653 4140 392 450 518 90 645 960 5179 254 6361 420 758 982 7017 126 8172 9272 11512 893 13169 73 888 14981 16453 506 18853 19331 932 20647 875 21210 501 22708 23309 54 975 24307 765 969 25547 645 26136 319 28043 29465 973 30103 451 907 32850 35646 711 840 36103 79 325 37027 83 519 690 902 38058 543 900 39003 40153 399 41805 77 42613 43241 422 641 44154 46293 489 48273 95 361 49350 505 85.

50681 746 884 51389 749 922 89 52642 53080 54011 133 606 849 55023 706 56053 664 57016 21 212 25 417 58059 228 37 496 59064 284 716 60190 285 699 843 945 61714 62206 683 730 63536 704 944 64037 312 57 110 66160 447 67249 68158 69002 865 75 70106 523 71890 72196 278 564 653 98 881 73183 270 89 315 405 578 819 74328 402 76419 947 77015 74 78509 79179 84 389 80326 408 59 573 625 81014 34 128 867 82131 83838 84512 842 59949 6171 283 345 83 736 87399 38712 492 809 90540 637 91085 92179 819 93238 516 884 94050 515 95266 454 95 523 64 87 96323 408 910 69 97114 649 99746 66.

100071 456 553 657 101323 616 102200 103015 224 432 742 104805 34 943 105677 842 106758 107871 108017 786 854 110608 17 51 111171 472 820 112013 113201 370 467 693 114137 478 679 115345 97 535 119338 99 514 680 120019 121016 122292 310 639 123500 615 65 125812 126419 730 127058 354 640 128650 129228 747

130027 96 614 795 131950 132025 74 175 133222 709 134424 136149 137372 138100 139664 140011 21 362 477 531 79 141469 626 142375 144496 143949 145273 146526 645 147490 988 149896 150655 718 151172 90 674

152362 859 153974 154173 271 347 155271 342 581 91 941 156099 850 157054 634 916 158972 609 981 159346 160243 96 757 161328 628 40 884 162108 163400 890 164394 620 165214 166276 410 167119 576 855 168157 623 918 45 169605 170042 215 457 704 953 171804 172199 565 173159 777 921 38 174156 533 175661 176493 177660 980 179934 180167 994 181398 645 182012 34 824 184513 720 874.

OSOBLIWE ODKRYCIE SKARBU W STAREJ WIERZBIE.

Niezwykłą sensację w całej okolicy Konarzyn na Kaszubach wywołało odkrycie w osobliwych warunkach skarbu.

W tych dniach została z polecenia gminy ścięta bardzo stara wierzba rosnąca nad stawem. Drzewo złożone zostało na podwórzu szkolnem i porąbane. Podczas odgarniania wiór, w rozszczepionym kawałku wierzby znaleziono 20 starych niemieckich srebrnych monet z wizerunkiem cesarza Wilhelma I. W piecu zaś, do którego wrzucono część drzewa, znaleziono około 4 kilogramy stopionego z sobą srebra i złota.

Wiadomość o odkryciu skarbu zelektryzowała wszystkich, a na miejscu ścięcia wierzby gromadzi się ludność i czyni poszukiwania za dalszemi skarbami.

—::—

Odpowiedzialność przed żywymi i przed historją

Przemówienie o konstytucji prezesa płk. Sławka na wczorajszem posiedzeniu sejmu

Przemówienie prezesa BBWR. płk. Sławka, wygłoszone na wczorajszem posiedzeniu sejmu.

Wysoka izbo! Przy tym ostatnim akcie jakiego ma dokonać wysoka izba w dziele rewizji konstytucji, pragnę imieniem bezpartyjnego bloku złożyć następujące oświadczenie:

Prezes płk. Sławek.

W długich dociekaniach, dyskusjach i przemyślaniach nad rozwiązaniem pytania, jakim ma być ustrój Rzeczypospolitej, nie kierowaliśmy się względami prywaty koteryjnej, klubowej, czy obozu. Praw zasadniczych, któremi ma się rządzić Polska, nie naginaliśmy do interesów bądź przemijających, bądź cząstkowych, służących warstwie lub grupie obywateli a nie wszystkim po równi jako zespołowej całości.

Wejrzenie w historję kilku ostatnich pokoleń wyjaśni nam wiele. Wolność obywatelska przedrozbiorowego szlacheckiego społeczeństwa polslkiego — ta wielka podstawa rozwoju swobodnej i twórczej myśli narodu — uległa oczywistemu zwyrodnieniu. Przerodziła się w doktrynę górującą nad zdrowym rozsądkiem, przerodziła się w bezkarność. Doktryna ta chroniła warchołów i szkodników, a bezradnym czyniła ogół obywateli i bezbronnem państwo. Nie umiano rozwiązać zagadnienia, aby, zachowując swobody obywatelskie, bronić ogół przed działaniem jednostek złych. Krokiem ku odrodzeniu był dopiero ostatni akt konstytucyjny Polski przedrozbiorowej z dnia 3 maja 1871 r.

I wiemy również, że zapoczątkowane konstytucją 3 maja odrodzenie Rzeczypospolitej, jej własnych, na instynkcie narodu opartych form ustrojowych i własnej myśli państwowej zostało przez rozbiory przerwane. Urywa się rozwój własnych form państwowych, kończy się doktryna złotej wolności szlacheckiej, urasta na to miejsce coś o wiele ważniejszego. Urasta pytanie, jakiemi drogami klęski odwrócić. I to pytanie zadominuje w nas na cały czas późniejszej niewoli. Usiłowania w dwóch bardzo rozbieżnych pójdą kierunkach. Muszę poddać analizie to, co pokolenie tak bezpośrednio nas poprzedzające, nam przekazało i co stało się składnikiem naszego myślenia. Wspomniałem o dwóch kierunkach usiłowań. Jednym z nich było liczenie na cudzą pomoc. Nie można odmówić pobudek szlachetnych i ofiar ciężkich tym, którzy, gniotąc w sobie uczucia dumy własnej, o pomoc dla Polski żebrali. Lecz wiara ich w sprawiedliwość świata w stosunku do Polski była złudzeniem, a liczenie na nią wytworzyło nastroje wyczekiwania i pogłębiło bierność własnego narodu. I poprzez wszystkie pokolenia, poprzez wszystkie wysiłki, porywające się do walki narodu, to łudzenie się nadziejami na pomoc obcą zmniejszało napięcie podejmowanych walk. Aż po moment wyzwolenia Polski, ten akt niewiary we własne siły prężność naszą rozkładało, a i w dzisiejszą naszą treść niemałym wpływem się wtłacza.

Do takich następstw prowadzi i prowadzić musi zapoznawanie prostej prawdy, że wszystko co nas otacza, stanowi okoliczności zewnętrzne, utrudniające, lub ułatwiające, lecz własnego wysiłku zastąpić nie są w stanie. Prawda ta zachowuje swoje znaczenie zarówno w rzeczywistych walkach, stanowiących o losach narodu, jak i w szarem codziennem życiu w powszednich troskach i kłopotach każdego człowieka. Na szczęście była i druga linja działania. Najpierw Kościuszko — insurekcja, jego myśl naczelna, by lud polski do godności obywateli podnieść i do walki o wyzwolenie powołać — staje się nakazem wszystkich późniejszych usiłowań, a obok tego inne przemyślania i inne rachuby.

Polskę zgniotły trzy wielkie monarchje. W święte przymierze mocarstw wierzyli, czyniącą siłę brutalną, miażdżącą wolność Polski, jak i wolność własnych ludzi, zaś na zachodzie Europy swą rewolucyjną bronią Bourbonów przywrócili. Nadzieja, że pożar rewolucji może się rozszerzyć, że może o zaborców zawadzić, że może ich osłabić, że może wytworzyć układ sił dla Polski korzystniejszy, wyzwolenie rokujący — pociągnęła pod sztandary Napoleona tych, którzy własne ramię do rozwoju zdarzeń przyłożyć pragnęli. Przez cały wiek 19-ty i aż po moment wyzwolenia Polski we wszystkich zamysłach we wszystkich rewolucjach, jakie wstrząsały Europą są polacy.

Walcząc o swe wyzwolenie demokracja zachodu wysunęła szereg haseł, szereg zasad ustrojowych, które pragnęła zrealizować. Hasła te i formułki myślenia przyjmowały się i w naszem społeczeństwie, ale w głębi dominowała nad niem myśl rzucona przez Kościuszkę.

Cóż zrobiono w odrodzonem państwie polskiem?

Formy ustrojowe, wysuwane przez demokrację dla walki z absolutyzmem monarchów, mające ich ograniczyć i krępować, przyjęto jako wytyczne i najważniejsze przy ustalaniu zrębów ustroju Polski. Zapomniano po pierwsze, że Polska nie jest monarchją, zapomniano po drugie, że to, co miało rozkładać siły państw zaborczych, nie będzie formą najlepszą dla budowania mocy państwa własności.

Prezydenta Rzeczypospolitej pozbawiono wszelkiej władzy. Rząd uczyniono słabym, nie rozumiejąc, że za słabością rządu iść musi osłabienie państwa. Sejmowi, ciału zbiorowemu, najwyższe przyznano uprawnienia.

Stworzono oligarchję partyj politycznych, współzawodniczących między sobą o popularność i poklask, obiecujących każda w stronę swoich wyborców szereg różnych, kosztem państwa, dobrodziejstw.

Zabijano w ten sposób własną zaradność społeczeństwa w borykaniu się z trudami powojennego życia. W państwie demokratycznem zrobiono wszystko, aby w formułkach doktryn nie mających zastosowania do nowej rzeczywistości, zabić poczucie wzajemnej zależności i związek pomiędzy dobrem państwa a dobrem jego obywateli. Nie postawiono przed sobą pytania, jakie drogi prowadzić mogą do najlepszego sharmonizowania pracy obywateli i pracy aparatu państwowego.

Wysoko Izbo! Wejrzyjmy w duszę pokolenia dziś żyjącego i dostrzeżemy bez trudu, że na takim, jak ongiś jeszcze przed rozbiorami podkładzie psychologicznym, który występuje jakoby przyrodzona właściwość rasy polskiej, narosły i utrwaliły się cechy dobra i zła. Myśl samodzielna i doktryny od nich przejęte były z psychiką naszą niezgodne — dla nas obce.

Jeśli pragniemy, by naród pełnię swych sił rozwinąć zdołał, to musimy nawiązać do przerwanych przez rozbiory naszych własnych form ustrojowych. Może znajdziemy drogi, któreby wydobyły z człowieka jego wartości dobre, a opanowywały to, co psuje, co przeszkadza, co dobro zbiorowe rozkłada i niweczy. Dwa naczelne zagadnienia wymagały rozstrzygnięcia: Pierwsze, to zabezpieczenie państwa przed nawrotem do nieodpowiedzialnych rządów sejmowych. Nie może państwo być rozsadzane przez anarchję, która poczęła się panoszyć. Zwiększanie władzy Prezydenta R. P. było naszym zamiarem i znajduje w konstytucji swój wyraz.

Zadania i uprawnienia naczelnych organów państwa są wyrźnie w konstytucji określenie. Stworzono również ramy, w których życie i jego rozwój oprzeć się będzie mogło na swobodnej twórczości społeczeństwa.

Konstytucja jasno mówi, jaki ma być w Polsce stosunek obywatela do państwa Jeżeli każdy poczuje, że państwo jest i jego dobrem, jeśli zrozumie, że do dorobku pokoleń ma dalsze dobudowywać wartości o sile i rozwoju stanowiące, to będzie wokół siebie poszukiwał ludzi, którzyby razem z nim do pracy stanąć byli gotowi. Wierzymy, że wielu takich w Polsce się znajdzie. Wiemy, że konstytucja przez nas uchwalona nie usunie ludzi złych, nie zmniejszy przeszkód, jakie rządowi oni w swej pracy stawiali. Wierzymy jednak, że naród i ogół, który będzie własnemi wysiłkami rozbudowywać przyszłość swego państwa, znajdzie drogi, któreby mogły zabezpieczyć jego pracę przed działaniem czynników szkodliwych i rozkładowych. Głębsze zrozumienie zasady, iż granicą wolności jednostki jest dobro zbiorowe winno dać Polsce obronę przed niebezpieczną cechą duszy polskiej przed warcholstwem, wnoszącym w życie Polski rozprzężenie. Ten, kto chce budować musi znaleźć środki wbrew i przeciwko tym, którzy umieją tylko przeszkadzać.

Przypomnijmy sobie, jak sejm swawolił na wszystkie sposoby, aby Józef Piłsudski siedział sobie w Sulejówku, a gdy z Sulejówka z wojskiem do Warszawy przyszedł, poczęto wołać: „Niech obejmie dyktaturę". Marszałek Piłsudski rad tych nie usłuchał. O ile ja Go rozumiem, postawił przed nami pytanie: Czy naród własną na rzecz państwa pracą wykształci w sobie coś z tych uczuć, które pobudzały do ochotniczej służby obronnej dla całości Rzeczypospolitej, a później do walki o jej wyzwolenie.

Wartości te niemało są potrzebne i na codzień, a to temwięcej im trudniejsze staje się życie. Postawił pytanie, czy ku odrodzeniu własnemi wysiłkami naród pójść potrfi. Odpowiedź może dać tylko czas, tylko obserwacja pracy, jaka się dokonywa w narodzie i zmiany, które pod jej wpływem zachodzą.

Utworzenie bezpartyjnego bloku współpracy z rządem, wysunięcie dobra państwa ponad inne sprawy, usiłowanie, by się odgrodzić od młócenia pustej słomy agitacyjnej, próba skupienia ludzi, dla których dobro zbiorowe stawało się celem głównym — wszystko to było przejawem napozór drobnym ale w swej istocie bardzo nowym dla naszego życia parlamentarno - politycznego.

Przez położenie nacisku na rzeczowość i odpowiedzialność pragnęliśmy podnieść znaczenie pracy sejmu, jako organu potrzebnego w ogólnej strukturze państwa. Przepracowaliśmy już w poprzednim sejmie projekt poprawek do konstytucji, idący w kierunku wzmocnienia stanowiska Prezydenta Rzeczypospolitej. Po nowych wyborach wnieśliśmy w lutym 1931 r. po raz drugi ten sam projekt zmiany konstytucji, jaki był przez nas zgłoszony na poprzedniej kadencji. Ówczesny prezes klubu Janusz Jędrzejewicz wyraźnie oświadczył, że projekt ten wnosimy, aby mieć podstawę do dyskusji, ale pragniemy „aby rozwinęła się nad nim swobodna wymiana myśli, do której wzywamy wszystkie odłamy myśli poltiycznej".

Uczyniliśmy wszystko, co w naszej było mocy, aby myśl każda z sejmu czy z poza sejmu pochodząca, została rozpatrzona. W poszukiwaniu rozwiązań dla poszczególnych zagadnień konstytucyjnych przestudjowaliśmy wzory obce i poddaliśmy wszechstronnemu rozważeniu koncepcje własne. Wszystko to jednak było pracą tylko naszego klubu.

Wysoka Izbo! Usiłowaliśmy do współpracy w dziele naprawy ustroju powołać wszystkich, dokonaliśmy pracy nad nią, dajemy wynik, według naszej najlepszej woli, a wartość jego niech osądzi historja.

Najwyższy czas położyć kres

wymaganiom nadmiernego wysiłku od górników w Zagłębiu

Sprawie śrubowania wydajności pracy górników w Zagłębiu Dąbrowskiem poświęcaliśmy już kilkakrotnie dużo miejsca.

Obecnie w chwili stosowania urlopów turnusowych w górnictwie Zagłębia Dąbrowskiego, sprawa ta staje się znowu aktualna.

Z ostatecznego zestawienia podanego przez nas wynika, że prawie wszystkie większe kopalnie w Zagłębiu od dnia 1 kwietnia wysyłają na urlopy turnusowe po kilkuset robotników.

Dyrekcje kopalni w inspektoracie pracy tłumaczą się brakiem zamówień na węgiel i złą konjunkturę i istotnie inspektor pracy nie ma innego wyjścia, jak zmusić dyrekcje kopalń do stosowania urlopów turnusowych, zamiast redukowania robotników.

Istnieje jednak druga strona stosowania urlopów turnusowych.

Kopalnie, stosując urlopy turnusowe pozbywają się poprostu niepotrzebnych robotników.

Górnicy znajdujący się w krytycznej sytuacji z dniem każdym zagrożeni redukcją, czy urlopem turnusowym nie protestują przeciwko wyśrubowanym żądaniom przemysłowców. Rezultatem tej gospodarki są liczne wypadki na kopalniach, które niejednokrotnie powodują śmierć, lub kalectwo robotników. Robotnicy odżywiani bardzo mizernie nie są poprostu w stanie wydołać żądaniom przemysłowców.

Związki zawodowe wystąpiły już w sprawie wyśrubowania wydajności pracy robotników.

Przemysłowcy węglowi muszą wreszcie zrozumieć, że nie można domagać się coraz większej wydajności pracy od robotników, istnieje bowiem gdzieś kres sił górników i ich cierpliwości.

W przeciwnym razie mnożyć się będą na kopalniach dzikie strajki, rozgoryczeni bowiem górnicy stawać się będą podatnym materjałem do agitacji wywrotowej.

Przykładem tym mogą być ostatnie strajki w Zagłębiu.

FRANCUZI Z RENARDU OPIERAJĄ SIĘ...

Stanowisku dyrekcji gwarectwa hr. Renard w sprawie urlopowania 350 robotników na 4-miesięczny turnus poświęcić należy obecnie kilka słów.

Inspektor pracy inż. Wesołowski wymógł od przemysłowców, że wysyłać będą robotników na 3-miesięczne najwyżej uprlopy turnusowe.

Niestety, dyrekcja gwarectwa hr. Renard zamierza wysłać robotników na 4-miesięczny urlop turnusowy.

Wskutek tego robotnicy stracą prawo do dwutygodniowego płatnego urlopu, na czem naturalnie zarobią francuzi z Renardu.

Stanowisko francuzów z Renardu zasługuje na najwyższe potępienie.

W chwili, gdy robotnicy polscy we Francji szykanowani przez władze, sami domagają się o pozwolenie powrotu do Polski, francuzi w naszym kraju czują się jak w kolonji afrykańskiej.

Gdy wszystkie kopalnie uwzględniają żądanie inspektora, w sprawie urlopów turnusowych, wtedy właśnie przemysłowcy - francuzi, panowie na Renardzie — starają się przeprowadzić swe kombinacje.

Bo czyż nie jest godnem napiętnowania pozbawianie robotników płatnego i należnego im prawnie urlopu.

Niewątpliwie inspektor pracy i władze dołożą starań i pouczą przemysłowców francuskich, że nie wolno im bezkarnie napełniać kieszeni pieniędzmi, zarobionemi na [illegible] robotniczej.

Wśród robotników, zatrudnionych w gwarectwie hr. Renard panuje wielkie wzburzenie i przygnębienie.

Kop. Renard jest właśnie jedną z tych kolonij francuskich, która daje pokaźne zyski, dzięki dużemu wyzyskowi robotników.

Obecnie rozeszły się pogłoski, że dyrekcja gwarectwa zamierza wysłać na urlop turnusowy jeszcze 150 robotników.

Ogółem więc wysłanoby z Renardu 500 robotników na urlop turnusowy. Z reszty zaś wyciśniętoby ostatnie siły, zmuszając ich do wydobywania nadmiernych ilości węgla na dniówkę.

Przemysłowcami z gwarectwa Renard zająć się muszą władze, gdyż domaga się tego nietylko interes robotników, ale i interes państwa.

Samobójstwo młodego człowieka

pod kołami pociągu

CIAŁO DENATA PRZYWIEZIONO W POCIĄGU DO ZAWIERCIA.

Nocy wczorajszej, pociągiem osobowym, zdążającym z Częstochowy do Zawiercia przywieziono trupa nieznanego młodego mężczyzny. Zwłoki złożono w ambulatorjum kolejowym na stacji Zawiercie. Według oświadczenia maszynisty, sprawa przedstawia się następująco: W chwili, gdy pociąg przejechał przystanek Błeszno pod Częstochową, obsługa pociągu zauważyła, że pod pociąg rzucił się jakiś człowiek, wskutek czego pociąg został natychmiast zatrzymany i istotnie znaleziono zmasakrowane zwłoki nieznanego mężczyzny, które zabrano do pociągu i przywieziono do Zawiercia.

Jak ustaliło doraźne dochodzenie, są to zwłoki 22-letniego Józefa Ujmy, zamieszkałego we wsi Błeszno pod Częstochową.

Ujma od dłuższego czasu pozostawał bez pracy. Co było przyczyną samobójstwa, wykaże niewątpliwie szczegółowe dochodzenie policyjne.

Bójka między szwagrami

we wsi Trzebyczka w gm. Łosień

Nieporozumienia na tle majątkowem zakończone krwawą bójką

Pomiędzy szwagrami Jakóbem Imielskim i Janem Szulińskim, zamieszkałymi we wsi Trzebyczka w gminie Łosień od dłuższego czasu trwały nieporozumienia na tle majątkowem.

Szwagrowie często kłócili się między sobą o podział majątku.

Onegdaj pomiędzy Imielińskim i Szulińskim wybuchła na tem tle kłótnia, która w krótkim czasie zamieniła się w zażartą bójkę.

Szuliński w pewnym momencie chwycił kawał drzewa, którym kilkakrotnie uderzył w głowę swego szwagra.

Imieliński zachwiał się pod razami i runął na podłogę bez przytomności.

Wezwany lekarz stwierdził częściowe złamanie kości w okolicy skroni i ciemienia.

Ofiarę nieporozumień majątkowych w stanie bardzo ciężkim przewieziono do szpitala powiatowego w Będzinie.

Krewki szwagier — Szuliński został przez policję aresztowany i przekazany władom sądowym.

Katastrofa na kolejce wąskotorowej pod Kielcami

Dwuch robotników ciężko rannych

Wczoraj na kolejce wąskotorowej Niwy — Złota Wola, na 30 klm. od Kielc, parowóz prowadzący 40 różnych wagoników uległ wykolejeniu.

Z pośród 12 robotników znajdujących się na wagonikach dwuch odniosło ciężkie rany, przyczem Antoni Cedro, zam. w Daleszycach doznał złamania lewej nogi. Ciężko rannych robotników przewieziono do szpitala w Kielcach.

Ustalono, że winę wypadku ponosi maszynista Konstanty Sewatjew, który był podchmielony i jechał z nadmierną szybkością.

Niedziela 24 Marzec

Dziś: Głucha-, Marka i Tym.
Jutro: Zawiast. N.M.P.
Wschód słońca: 5.25
Zachód słońca: 6.01

RADJO

WARSZAWA.

Niedziela, 24 marca

9.00 Sygnał czasu. 9.06 Gimnastyka. 9.20 Płyty. 9.45 Dziennik poranny. 9.55 Program na dzień bieżący. 10.00 Nabożeństwo z Krakowa. 11.57 Sygnał czasu. 12.00 Hejnał z Krakowa. 12.03 Wiadomości meteorologiczne. 1205 Przegląd teatralny. 12.15 Poranek muzyczny z Filh. Warsz. 13.00 Transmisja z Poznania. 14.00 Muzyka salonowa. 15.00 O żywych motorach. 15.15 Płyty. 15.22 Przegląd rynków produktów rolnych. 15.35 Płyty. 15.45 Z wiosną nadzieje rosną. 16.00. Koncert solistów. 16.40 Recytacje poezyj 17.00 Piosenki w wyk. chóru Dana. 17.40 Opowiadanie dla dzieci. 17.50 Kultura życia codziennego. 18.00 Wiązanka melodyj. 18.45 Życie młodzieży. 19.00 Program na dzień następny. 19.08. Wiadomości sportowe. 19.15 Audycja młodzieży niemieckiej. 19.45 Odczyt z Katowic. 20.00 Muzyka lekka. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Jak pracujemy i żyjemy w Polsce. 21.00 Loża Szyderców. 21.30 Co czytać. 21.45 Wiadomości sportowe. 22.00 Koncert reklamowy. 22.15 Koncert. 23.00 Wiadomości meteorologiczne. 23.05 Muzyka salonowa.

KATOWICE.

Niedziela, 24 marca.

9.00 Transmisja z Warszawy. 9.45 Program na dzień następny. 10.00 Płyty. 11.57. Transmisja z Warszawy. 12.05 Co słychać na Śląsku 12.15 Transmisja z Warszawy. 13.00 Transmisja z Poznania. 14.00 Płyty. 15.00 Przechowywanie i stosowanie nawozów naturalnych. 15.15. Płyty. 15.25 Skrzynka ogólna. 15.35 Płyty. 15.45 Transmisja z Warszawy. 19.00 Program na dz. następny. 19.08 Płyty. 19.25 Bery bojki śląskie. 19.45 Wiosna w Tatrach. 20.00 Transmisja z Warszawy. 22.00. Koncert reklamowy. 22.15 Transmisja z Warszawy.

Z Kielc

WOJEWÓDZKI ZJAZD NACZELNIKÓW URZĘDÓW SKARBOWYCH W KIELCACH.

W dniach 21 i 22 bm. odbył się w gmachu kieleckiej izby skarbowej zjazd naczelników urzędów skarbowych z terenu woj. kieleckiego.

Obrady poświęcone były zagadnieniom wynikającym z ordynacji podatkowej. Na zjeździe obecni byli z ramienia ministerjum skarbu nacz. Bowbelski i insp. Zacharewicz. Obradom przewodniczył dyr. kieleckiej izby Tadeusz Woydat.

(k) **Pobita na ulicy.** Grochowina Kazimiera, zam. w Kielcach przy ul. Romualda 20, zameldowała, że na ulicy Sienkiewicza została pobita przez Ślusarczyka Józefa, zam. na przedm. Cegielnia I, który porwał na niej palto, przyczem w czasie szamotania zginęło jej z kieszeni palta 7 zł. 50 gr.

(k) **Włamanie do spółdzielni.** We wsi Bartoszowiny, pow. kieleckiego, nieznani sprawcy zapomocą wyrwania zamka dostali się do sklepu spożywczego „Społem", skąd skradli wędliny, papierosy i inne przedmioty galanteryjne, ogólnej wartości około 220 zł.

(k) **Bandyta w więzieniu** Organa PP. w Kielcach otrzymały informacje, że niejaki Sobczyński Franciszek, który przed kilkoma laty zbiegł zagranicę przed aresztowaniem za współudział w napadach bandyckich na terenie pow. kieleckiego, powrócił do Polski i przebywa w pow. kieleckim.

W związku z tem zarządzono poszukiwania i wymienionego wraz z żoną Józefą zatrzymano, a następnie przekazano władzom sądowym, które osadziły ich w więzieniu.

(k) **Spłoszone konie spowodowały nieszczęśliwy wypadek.** Wczoraj na ulicy Ks. Biskupa Bandurskiego w Kielcach, z przyczyn narazie niewiadomych spłoszyły się konie, należące do 2 p. a. l. leg. zaprzężone do wozu, na którym siedzieli dwaj żołnierze i kierowniczka kasyna Mołodecka Marja.

Spłoszone konie biegły ulicą, wywracając wóz, wskutek czego Mołodecka doznała zdarcia naskórka na twarzy, rękach i nogach, zaś jeden z żołnierzy Pyrek Andrzej doznał zwichnięcia lewej ręki.

Młodociane i szykowne są obecne modele wiosenne, noszone przed i popołudniu. Zwłaszcza pełne wdzięku są sukienki z lekkiej materji albo jedwabiu, które przez dodanie krótszej lub dłuższej pelerynki otrzymują miano spacerowej. — Przed południem noszone są płaszcze sportowe, często bardzo młodociane, przybrane pelerynką. Dalej jednak utrzymany jest płaszcz trzyćwierciowy albo żakiecik z stosowanego materjału. Stroje przedpołudniowe nosi się o umiarkowanej długości.

M. 26402. Wiosenny płaszcz z grubego tweedu w pasy o kolorach drapbeige i jasny bronz. Duże bronzowe guziki. Interesujący jest kamizelkowy krój płaszcza jak również szlupy przy rękawach.

M. 21491. Młodociany płaszcz z tweedu albo wełny w kratę o zwykłej formie z modnemi wyłożonemi klapami i dużemi kieszeniami.

S. 26498. Czarna albo jasno - granatowa jedwabna sukienka z białym pikowym garniturem. Mała pelerynka ozdobiona jest falbankami.

B. 26530. Młodociany komplet z płótnalnianego albo lekkiej wełny. Sukienka u góry ozdobiona zakładkami. Bluzeczka B. 26530 z drelichu albo surowego jedwabiu w pasy.

S. 26501. Popielata sukienka wełniana mocno opięta. Oryginalna jest pelerynka zapinana na rękawach. Miłe i wdzięczne przybrane daje nam biały jedwabny ryps.

CO TO JEST FIZJOLOGJA PRACY?

Nowa nauka — w służbie człowieka pracującego

Nowa nauka — w służbie człowieka pracującego.

W Niemczech rozwija się szybko nowy kierunek higjeny pracy, który nosi nazwę fizjologji pracy. Przedstawicielem jego i twórcą jest prof. Atzler, wraz ze sztabem współpracowników, określa on w ten sposób zadania nowej nauki:

— Jeśli ktoś chce wyzyskać należycie maszynę, musi dokładnie poznać jej konstrukcję. To samo dotyczy organizmu ludzkiego i zwierzęcego, który przedstawia bardziej zawiły mechanizm, aniżeli najbardziej precyzyjne dzieło rąk ludzkich. Tylko wówczas można najlepiej wyzyskać siłę roboczą żywego organizmu, jeżeli pracę tak się zorganizuje, aby przy minimum wydatku energji uzyskać jaknajwiększą sumę pracy: następnie należy dążyć do tego, ażeby wysiłek robotnika pozostawał w prostym stosunku do jego sił i aby robotnik był zatrudniony w sposób najbardziej odpowiadający jego fizycznym i psychicznym uzdolnieniom.

Zadaniem więc nowego kierunku jest usunięcie marnotrawstwa sił ludzkich wskutek organizacji pracy. Zysk t. j. suma zaoszczędzonej energji, idzie na dobro człowieka pracującego.

Ilustracją możliwości, jakie kryje w sobie fizjologja pracy, może być następujący przykład: są szwaczki, które szyją szybko — inne powoli. Pierwsze z nich mimo, że pracują intensywnie, mało się męczą — drugie, gdyby chciały im nadążyć, musiałyby pracować ponad siły. Otóż prof. Atzler badał szwaczki utalentowane, tj. te, które szybko szyją i nieutalentowane. Fotografował ruchy rąk jednych i drugich. Odkrył, że szwaczki utalentowane wykonywują ruchy niezwykle celowe i oszczędne. Nie marnują energji. Natomiast szwaczki szyjące powoli poprostu nie umieją szyć. Wykonywują szereg ruchów niepotrzebnych.

Po badaniach tych doszedł prof. Atzler do wniosku, że można szwaczki nieutalentowane nauczyć właściwego sposobu szycia, drogą powolnego nauczania ruchów, podpatrzonych u szwaczek wydajność pracy, powiększy więc zarobki robotnicy.

Oto jeden z nielicznych przykładów.

Badania swe przeprowadza prof. Atzler we wspaniałym instytucie fizjologji pracy w Dortmundzie, ufundowanym przez państwo i przemysł. Obok tego istnieje jeszcze instytut podobny przy uniwersytecie wrocławskim pod kierunkiem prof. Bassiera.

W Polsce nie posiadamy, niestety, takiego instytutu, nie posiadamy też nawet żadnej katedry, ani docentury higjeny pracy, a więc nauki, która jest podstawą organizacji wysiłku ludzkiego. Nic dziwnego, że w polskich fabrykach i warsztatach obserwujemy wciąż wielkie liczby chorób zawodowych i wypadków przy pracy, będących skutkiem wadliwej organizacji pracy. —

Niezwykłe dzieje „szklanego miljonera"

Mieszkał w gumowej willi i kazał owijać się na noc w watę

W swojej willi pod Nowym Jorkiem zmarł w tych dniach miljoner Simond Kendal.

Mimo, iż w Stanach Zjednoczonych nie brak dziwaków, jednak Kendal zajmował wśród nich przodujące stanowisko.

Był on jednym z tych dziwaków, którzy zdobyli sobie wielką sławę. Kendal znany był jako „szklany miljoner". Przydomek taki otrzymał on, ponieważ uważał, że jest cały zbudowany ze szkła. Okoliczności, w jakich miljoner dostał tak dziwnego pomieszania zmysłów były następujące:

Ojciec jego przed 60 laty przybył z Irlandji do Ameryki i poślubił siostrę bogatego farmera.

Wkrótce wzbogacił się i stał się jednym z najbogatszych farmerów. Miał on jedynego syna, Simona. Sprowadził dla niego instruktora, pod którego kierownictwem zaprawiał się w sporcie. Kendal przerabiał wszelkiego rodzaju ćwiczenia. Pewnego razu spadł z przyrządu gimnastycznego i złamał sobie 2 żebra. Po dłuższej kuracji wstał on z łóżka. Gdy udał się na konną przejażdżkę, koń zrzucił go z siebie. Kendal doznał złamania lewego ramienia. Oba te wypadki spowodowały, że Kendal wmówił w siebie, iż jest zbudowany ze szkła.

Mimo, iż pozostał on normalny na duchu i umyśle i mógł z powodzeniem zastępować ojca w interesach — w życiu prywatnem odznaczał się niezwykłem dziwactwem spowodu swej manji.

Gdy w roku 1916 zmarł jego ojciec, Kendal wybudował sobie willę, którą wyposażył w specyficzny „komfort". — Wszystkie ściany zostały obite gumą, aby przy zderzeniu Kendal nie został „stłuczony". Wszystkie meble zostały wysłane poduszkami, by uniemożliwić uderzenie się o nie. Miljoner jadł na gumowych talerzach za pomocą gumowej łyżki i gumowego widelca. Do snu rozbierało go dwuch służących, poczem starannie owijało watą i kładło do łóżka. Kendal nigdy nie jechał samochodem ani koleją. Najwyżej używał powozu, który miał specjalne resory i był również wysłany puchowemi poduszkami.

Przed kilku tygodniami Kendal zachorował i lekarze orzekli, że musi się on poddać operacji. Miljoner odmówił stanowczo, oświadczając, że ciało jego nie zniesie zetknięcia się ze stalowemi instrumentami, ponieważ jest zrobione ze szkła i raczej połamie się, niż da się krajać. Ponieważ nie chciał się poddać operacji zmarł.

Cały swój majątek zapisał na cele dobroczynne. W testamencie zaznaczył, że ciało jego ma być owinięte w watę, złożone do gumwej trumny i pochowane z zastosowaniem wszelkich ostrożności.

Królowa o złamanem sercu

Ból, którego nic nie ukoi...

Najsmutniejszy zamek w Europie znajduje się w Brukseli. To zamek, do którego przed 13 miesiącami przyniesiono zwłoki tragicznie zabitego w górach najlepszego z królów Alberta belgijskiego.

Obecnie jest to zamek królowej o złamanem sercu.

Królowa Elżbieta jest wciąż niepocieszona. Żołnierze stoją, jak dawniej, na warcie przed zamkiem, ale oddawna już nie przepuścili ani jednego gościa. Królowa nie chce widywać nikogo prócz syna, synowej i wnuków.

Królowa nie wyjeżdża na miasto. Ukazała się po raz ostatni 17 lutego w rocznicę śmierci króla, gdy poszła pomodlić się na jego grób do kościoła.

W zamku wszyscy chodzą koło królowej na palcach, zupełnie tak samo jakgdyby to przed chwilą zawiadomiono o strasznem nieszczęściu. Wszyscy mówią szeptem, jak w domu świeżej żałoby.

Królowa co rano wstaje wcześnie i schodzi blada i smutna z pierwszego piętra na dół. Tu błądzi przez wszystkie sale zamku, zatrzymując się w tych miejscach, gdzie lubił przesiadywać jej królewski małżonek. Najdłużej zatrzymuje się w gabinecie króla. Tu biurko wygląda tak, jak za jego życia: piętrzą się na niem stosy papierów do podpisu, pism i książek. Zdawaćby się mogło, że za chwilę król wejdzie i zabierze się do pracy.

Królowa zatrzymuje się także w kącie przed wiszącą tam pustą klatką: tu mieszkał ukochany kanarek króla. Ale kanarek zdechł przed kilkoma miesiącami.

W korytarzu wisi cały ekwipunek alpejski króla, ten sam, w którym znalazł tak nieoczekiwaną śmierć. Królowa długo stoi przed temi relikwjami.

Jedynem zajęciem pogrążonej w żałobie królowej jest filantropja. Pracuje wiele w komitetach dobroczynnych.

Ostatnio krążyły pogłoski o psychicznej chorobie królowej. Ale okazały się nieprawdziwe, a oparte jedynie na tem, że nie pokazuje się oddawna publicznie. Jej jedyną chorobą jest ból po stracie męża. Ten ukoi chyba tylko śmierć.

Co 7 mieszkaniec bez pracy

Czeladź w objęciach nędzy i bezrobocia

Czeladź liczy 21 tys. mieszkańców i co 7 mieszkaniec jest bez pracy. Ludzie ci znajdują się w opłakanych wprost warunkach. Korzystają częściowo z pomocy komitetu niesienia pomocy biednym w Czeladzi, resztę muszą dorabiać jałmużną względnie zbieraniem węgla na hałdach. Komitet wydaje 272 obiady dziennie oraz udziela pomocy doraźnej w naturze około 1600 osobom. Przyjrzyjmy się jednak bliżej życiu tej części społeczeństwa, która pozostaje bez pracy.

Kuchnia i bezpłatne obiady

Niewielki budynek w pobliżu Placu 11 listopada, w którym mieści się kuchnia. Przed wejściem stoi grupa kobiet, przez okna wyglądają na ulicę i szary mur wychudłe twarze mężczyzn. Wchodzimy do wnętrza. Kilkadziesiąt osób z dzbankami i koszykami tłoczy się pod przesyconą wilgocią ścianą po obiad. Jest już 10 m. 30 Będą wydawać...

Między starszemi kobietami znajduje się jeden mężczyzna, który w pewnym momencie, z humorem, odparował zarzut sąsiadki, że mężczyźni winni są tej nędzy.

Za chwilę kucharki nalewają zupę i dodają do niej po kawałku chleba. Wszystko idzie sprawnie. Kucharki poznają po naczyniach ile każdemu biedakowi należy się porcyj.

Tłok się zmniejszył. W mieszkaniu czuć parę i zapach zupy. Kierownik kuchni składa sprawozdanie, z którego widać, iż wydano 272 porcje. Na całość złożyło się 25 kg. fasoli, 12 kg. mięsa, 15 kg. mąki, na zaprawę wrzucono do kotła kilogram marchwi i kilogram cebuli. Koszt ogólny wydanych obiadów wynosi 29 zł. Zjawia się jeszcze żydówka, żona krawca, pokazując książkę meldunkową i prosi o pomoc. Twierdzi, że mąż nie ma pracy, a 7-mioro dzieci chce jeść...

Dzieci głodują ..

Ulicą idzie 12-letni chłopiec, niesie zupę w dzbanku, w ręce trzyma mocno kęs chleba. Bluzę ma podartą, jakieś łapcie na nogach, ściągnięte sznurkiem. Mówi mi, że do tego obiadu jest pięcioro dzieci. Jest najstarszym synem, więc musi chodzić za wszystkich po obiad do kuchni.

— A matka i ojciec? — zapytuję.

— Im to kuchnia nie daje nic — odpowiada krótko.

Chopak jest zadowolony, że słonko lepiej grzeje, bo w zimie mróz dokuczył mu mocno.

Doszliśmy przed dom, gdzie mieszka z rodzicami. Malec wskazuje mi strych - mieszkanie. Wspinamy się po spadzistych schodach w górę... Ogarnia nas wilgoć i zaduch... W kątach rozrzucone śmieci i odpadki szmat. W mieszkaniu ojciec stoi przed 2-letniem dzieckiem, bawiącem się na brudnej podłodze. Pilnuje swej najmłodszej pociechy...

W maleńkiem mieszkaniu z ledwością pomieściły się dwa łóżka, kołyska, ławka i szafka z garnkami. W łóżkach widać tylko stare sienniki i jakieś łachmany, służące pewnie za przykrycie. Matki niema w domu, bo poszła prać do gospodarza, ażeby odrobić lokatorne.

— Sam się muszę „kłopocić z dzieccyskami". Pięć lat jak przestałem pracować na kop. „Saturn" — informuje mnie mój rozmówca. — Byłem teraz w Galicji pieszo u rodziny żony po jakąś pomoc, ale u nich taka sama nędza. Powódź zniszczyła wszystko, woda u nich oknami płynęła. Niema już wyjścia, ostatnie podarte spodnie mam na sobie i postrzępioną koszulę po nieboszczyku gospodarzu.

Żegnam się i wychodzę. W sieni zapytuje nas, czy to czasem nie jest wywiad z kuchni...

15 groszy dziennego zarobku

Jest piątek, wieczór. Trzechpiętrowa kamienica. Pod murem stoją wyciągniętym szpalerem dzieci. Kurczą się z zimna, bo czekają z naczyniami na „rosół", a właściwie wodę z tłuszczem po wygotowanych wędlinach. Praca w warsztacie rzeźniczym skończona, będą już wydawać...

Na widok czeladnika rzeźnickiego powstaje poruszenie. Dzieci cisną się do kotła i nadstawia dzbanki.

13 letni chłopiec zachwala „rosół" swym rówieśnikom i rówieśniczkom i cieszy się, że w domu będzie „fajna bibka".

— Pewnie ojciec nie pracuje — zapytuję uśmiechniętego chłopca.

— E, gdzie tam, ojca już dawno nie mam, tylko matka czasami zarobi parę groszy dziennie. Pierze drze u żydów i zarabia 3 grosze na godzinę. Za wieczór zarobi 15 groszy.

Tymczasem przed kotłem kilka dziewcząt rozpycha się wzajemnie, dźwiga do góry naczynia i prosi błagalnym głosem: „Mnie panie, ja pierw przyszłam!"

Resztki „rosołu" czeladnik rozdziela między kilka obdartych dziewcząt, przybyłych z drugiego końca miasta. Dziś przyszło ich „tylko" 60-cioro, ale kiedyindziej przychodzą tu liczniej.

Na hałdach

Długim pasem ciągnie się hałda kop. „Saturn", z wnętrza której wydobywa się duszący odór. Po stromej ścianie hałdy wdrapują się bezrobotni w podartych ubraniach po „czarne djamenty". Każdy ma u boku przyczepioną torbę, w ręku hak żelazny.

NA HAŁDACH KOP. „SATURN"

Bezrobotni w Czeladzi zbierają węgiel.

— Uwaga, jadą! — słychać okrzyk jednego z węglarzy. Za chwilę pada ostrzeżenie robotnika kopalnianego „baczność" i na krawędzi hałdy przechyla się wózek.

Jego zawartość toczy się z łoskotem w dół... Bezrobotni wyławiają kawałki węgla. Wszystkiemu towarzyszy rozgwar i pisk, odpychających się wzajemnie węglarzy.

Rozgrywa się tu prawdziwa walka o byt, o prawo do życia... Jeden z bezrobotnych wskazuje na kilkanaście małych kawałków węgla i mówi, że to jego półdniowy wynik pracy. Zbierają węgiel tylko trzy dni w tygodniu, bo tak na kopalni pracują. Za cały dzień uzbiera dwa lub trzy wiadra węgla i sprzeda za 50 groszy.

— Będzie was tu pewnie ze dwieście osób? — rzucam pytanie.

— Panie, nas tu stale pracuje czterysta ludzi, a spodziewamy się, że będzie wkrótce więcej, bo kopalnia wymówiła pracę 120 robotnikom i ci się do nas przyglną!...

* * *

Ten sam promień słońca pada na wspaniale rozbudowaną kopalnię i na kamienną hałdę po której w smrodzie pełza 400 nędzarzy. Trzeba podziwiać moc i upór życia w człowieku.

P-k.

WIELKI KONKURS ŚWIĄTECZNY

dla Czytelników „Expresu Zagłębia"

Wszyscy rozwiązujemy!

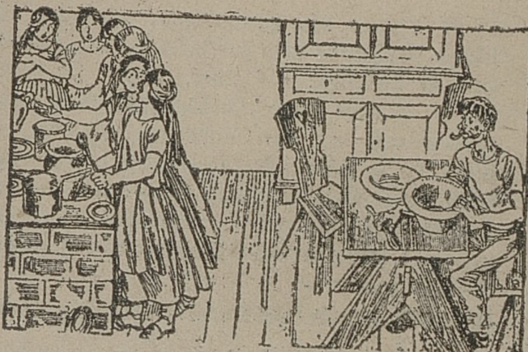
Stosownie do zapowiedzi podajemy poniżej pierwszą zagadkę do rozwiązania.

Jak już informowaliśmy naszych Czytelników, w ciągu kolejno następujących po sobie czterech niedziel umieszczać będziemy różne zagadki — łamigłówki, za rozwiązanie których REDAKCJA „EXPRESU ZAGŁĘBIA" PRZEZNACZYŁA DO ROZLOSOWANIA KILKASET WARTOŚCIOWYCH NAGRÓD.

Spis nagród podamy w najbliższym czasie. Narazie zaznaczamy tylko, że wśród nagród znajdować się będzie tradycyjna szynka wielkanocna, wędliny, wino i wódki, bezpłatne bilety do teatru i kin oraz wiele pięknych książek i t. p. wartościowych rzeczy.

Zadania umieszczane przez nas będą stosunkowo łatwe do rozwiązania, dlatego też w konkursie będą mogli wziąć udział wszyscy bez wyjątku nasi Czytelnicy, gdyż intencją Redakcji „Expresu Zagłębia" jest danie możności zdobycia nagród jaknajszerszym warstwom naszych Czytelników Stańmy więc wszyscy jaknajliczniej do konkursu! Dziś rozwiązujemy zagadkę

Nr. 1

ILUSTRACJA POWYŻSZA PRZEDSTAWIA JEDNO ZE ZNANYCH PRZYSŁÓW POLSKICH.

Odgadnięte przysłowie należy wpisać do odpowiedniej rubryki poniższego kuponu i do dnia 30 marca b. r. nadesłać do Redakcji „Expresu Zagłębia", Sosnowiec, ul. Teatralna 1-a, lub też do naszych filij: w Będzinie, Dąbrowie, Grodźcu, Czeladzi, Kielcach i Zawierciu, z adnotacją na kopercie „Konkurs „Expresu Zagłębia".

KUPON Nr. 1.

Konkurs świąteczny „Expresu Zagłębia"

Rozwiązanie ____________

Imię i nazwisko ____________

Dokładny adres ____________

Z Zagłębia

TEATR MIEJSKI w SOSNOWCU.

Dziś o godz. 16.30 wystąpi jeden tylko raz, po przyjeździe z Berlina, wszechświatowej sławy „CHÓR DANA“. Bilety w cenie od 1 zł. do 4 zł. można nabyć w kasie teatru już od godz. 10 rano.

Dziś o godz. 12.30 teatr miejski daje — specjalnie dla młodzieży szkół średnich największe arcydzieło literatury polskiej, tragedję J. Słowackiego pt. „Balladyna“. Udział bierze cały zespół.

Wiecz. o godz. 20.15 po cenach popularnych komedja W. Szkwarkina pt. „Cudze Dziecko“.

—::—

NOŻEM SZEWSKIM USIŁOWAŁ POPEŁNIĆ SAMOBÓJSTWO.

Onegdaj usiłował popełnić samobójstwo 22-letni Józef Żak, zamieszkały w Sosnowcu przy ul. Wąskiej 9.

Żak wbił sobie nóż szewski w lewy bok w okolicy serca.

W stanie bardzo ciężkim przewieziono go do szpitala ubezpieczalni społecznej w Sosnowcu.

Przyczyny usiłowania samobójstwo narazie nieustalono.

—:x:—

— **Odczyt radcy Pankiewicza z Warszawy.** Zarząd oddziału LMK. w Sosnowcu podaje do wiadomości, że dziś o godzinie 17 wygłosi radca Pankiewicz z Warszawy odczyt pt. „Polskie perspektywy kolonjalne“ w sali domu oświatowego (TCL.) w Katowicach przy ul. Francuskiej 12 (róg Wojewódzkiej).

„**Instytut Porady Zawodowej Zagłębia Dąbrowskiego** w Sosnowcu ul. Kilińskiego 27 tel. 5—25) podaje do wiadomości, że w sobotę, dnia 30 bm. punktualnie o godz. 11 i w niedzielę 31 bm. o godz. 10 będzie wyświetlany w Kino - teatrze „Zagłębie“ w Sosnowcu film pt. **Szkolnictwo Zawodowe Żeńskie.** Film ten obejmuje zawody jak: kilimkarstwo — koronkarstwo — hafciarstwo—maślarstwo — serowarstwo itp. (zalecony jest przez Min. W. R. i O. P. jako czynnik zaznajamiający młodzież i dopomagający obiorowi właściwego zawodu. Bliższe szczegóły w afiszach. Zarząd.

— **Lektorjum powszechne w Sosnowcu.** W środę dnia 27 bm. odbędzie się w lektorjum przy ul. Warszawskiej 22 odczyt z dziedziny zagadnień państwowych p. t. „Obowiązki i prawa obywatelskie“. Odczyt wygłosi prof. dr. Stanisław Depowski. Początek punktualnie o godz. 7 wiecz. Wstęp dla wszystkich wolny.

— **Akademja strzelecka w Sosnowcu.** W dniu dzisiejszym o godz. 18 w salach związku zawodowego pracowników ubezpieczeń społecznych w Sosnowcu, ul. Kołłątaja nr. 17, oddział Z. S. Sosnowiec - Stary urządza uroczystą akademję ku czci imienin marszałka Józefa Piłsudskiego, na którą zaprasza członków i sympatyków.

— **Przedstawienie amatorskie w Sosnowcu.** Dziś o godz. 7 wieczorem, w lokalu Kuźnicy BBWR., Huta Katarzyna, ul. Staszica 33, związek i rodzina rezerwistów Sosnowiec - Środula urządza przedstawienie amatorskie pt. „Zasadzka“. Sztuka ta jest osnuta na tle walk legjonowych o niepodległość Polski, pióra B. Hertza. Dochód przeznaczony jest na cele związku i rodzinę rezerwistów.

— **Do rzemieślników w Sosnowcu.** Dziś o godz. 10 rano w lokalu tow. rzemieślników w Sosnowcu odbędzie się zebranie czeladników. Na zebraniu omawiana będzie sprawa statutu.

O godz. 12 w poł. odbędzie się zebranie mistrzów chrześcjan i żydów przy współudziale prezesa izby rzemieślniczej p. Balcera, dyr. Axentowicza, instruktora Wójtowicza, oraz radców izby rzemieślniczej grupy zagłębiowskiej.

Mistrzowie z Dąbrowy, Będzina i Czeladzi proszeni są o przybycie.

Dziś w kinie „Eden“ odbędą się dwa poranki z monumentalnego polskiego filmu narodowego p. t. „Sztandar Wolności“. Jedyny wzruszający autentyczny dokument POLSKIEJ RZECZYWISTOŚCI.

Początek poranków: I-go o godz. 11-ej, II-go o godz. 13-ej. Ceny biletów 25 gr. dla dzieci, 54 gr. dla dorosłych.

— **Przykład godny naśladownictwa.** Zarząd klubu motocyklowego w Dąbrowie wpłacił do magistratu w Dąbrowie 200 zł. (połowa dochodu z balu) na dożywianie dzieci rodziców bezrobotnych.

Niedoszły lekarz i prawnik

przed sądem okręgowym w Sosnowcu

Sensacją wczorajszego dnia była w sądzie okręgowym w Sosnowcu sprawa przeciwko Andrzejowi Porębskiemu, b. właścicielowi pokątnego biura próśb i porad prawnych w Pilicy.

Przeszłość Porębskiego, który w krótkim czasie zasłynął w Zagłębiu, jako niezrównany przestępca, wymaga poświęcenia kilku słów Porębski, liczący obecnie 44 lata przedstawia typ wykolejeńca. Niegdyś studjował medycynę, kolejno przeniósł się na studja prawnicze, a nieskończywszy ich, założył w Pilicy biuro porad prawnych i pisania próśb.

W krótkim czasie Porębski dopuścił się szeregu wyrafinowanych oszustw i nadużyć. Pociągnięty niezliczoną ilość razy do odpowiedzialności, skazany został przez sądy grodzkie i okręgowe w sumie na kilka lat więzienia.

Wczoraj Porębski odpowiadał znowu za oszustwa których ofiarą padli kmiotkowie z powiatu olkuskiego. — Wobec grożącej mu surowej kary, Porębski chwycił się nowego tricku. — Oświadczył przed sądem, że niedomaga umysłowo, spowodu nieuleczalnej choroby wenerycznej.

Po zbadaniu go przez psychjatrów okazało się, że jest on zupełnie zdrów. Wyrok na Porębskiego zapadnie w przyszły wtorek.

Sprawca krwawego napadu z czerwoną maską przed sądem

Sąd okręgowy w Sosnowcu na sesji wyjazdowej w Olkuszu rozpatrywał ciekawą sprawę o usiłowanie zabójstwa Wojciecha Kobińskiego, mieszkańca Imbramowic, pow. olkuskiego.

Wypadek ten przedstawia się, jak następuje: w lecie 1931 r., w czasie powrotu do domu Kobińskiego z jarmarku w Skale, do furmanki podszedł w lesie pod wsią Tarnawa jakiś zamaskowany osobnik i począł strzelać do Kobińskiego. Kobiński ranny w nogę powyżej kolana i w rękę obsunął się na wóz, a furman w panicznym strachu podciął konie i szybko się oddalił, nie zważając na dalsze strzały zamaskowanego osobnika.

Podejrzenie o usiłowanie zabójstwa padło na Andrzeja Furgalińskiego z Imbramowic i Jana Farata z miechowskiego, ludzi o najgorszej opinji, mających stale do czynienia z kodeksem karnym i obecnie odsiadujących więzienie.

Sprawa została odłożona dla wezwania nowych świadków, którymi są znani już z kronik sądowych: Łączny i Bernaś, oskarżeni o zabójstwo śp. Stecieckiego w Minodze i podpalenie.

TERENY NA KOL. „FLORA“ PRZEJMIE MAGISTRAT W DĄBROWIE.

Pisaliśmy niedawno, że państwowe tereny poleśne, znajdujące się na kol. „Flora“ w Dąbrowie zostaną oddane pod rozbudowę miasta.

W związku z tem dowiadujemy się, że przejęcie tych terenów przez bank gospodarstwa krajowego, a następnie przez magistrat, zapowiedziane jest na 4 kwietnia.

—::—

— **Zebranie robotników przemysłu budowlanego drzewnego w Sosnowcu** odbędzie się dziś o godz. 10 rano w lokalu przy ul. Racławickiej 6 i w sali przy ul. 1 maja 12-a o godz. 3 popoł.

— **Zjazd prawników.** Dnia 30 bm. w auli uniwersytetu warszawskiego odbędzie się zjazd prawników.

Z Zagłębia na zjazd ten wyjeżdżają b. prezes koła St. Mojkowski i p. Wójcik, którzy wygłoszą referat na temat: „Prawo międzynarodowe“.

— **Koło absolwentek państwowej średniej szkoły zawodowej żeńskiej w Sosnowcu.** Odbyło się zebranie organizacyjne koła absolwentek państwowej średniej szkoły zawodowej żeńskiej w Sosnowcu, w obecności dyrektorki szkoły p. Trzcińskiej i grona nauczycielskiego.

Na wstępie dyr. Trzcińska w serdecznych słowach powitała zebrane absolwentki, poczem przyjęto statut koła i wybrano zarząd.

Dyr. Trzcińska przedstawiła zebranym cały szereg projektów, a przedewszystkiem postanowiono powiększyć pracownię krawiecką i bieliźniarską, która istnieje już przy tejże szkole, a następnie zorganizować świetlicę, w której wszystkie absolwentki miałyby możność dokształcenia się w dowolnych kierunkach, korzystając z pracy grona nauczycielskiego. Nie pominięto również kółka sportowego i towarzyskiego.

— **Nowe władze stow. właścicieli nieruchomości w Dąbrowie.** Prezesem został wybrany inż. Rogalewicz, p. Wł. Jaworski i A. Skiba — wiceprezesi, K. Balicki — sekretarz, p. P. Piotrowski — skarbnik, p. W. Wejner — gospodarz oraz p. Fr. Kowalczewski, p. L. Winkiel i p. F. Niezgodziński — członkowie.

Do komisji rewizyjnej zostali wybrani pp.: J. Szancer, Kasprzyk i St. Bednarczyk, zastępca p. Chorzelski.

— **Magistrat dąbrowski wymówił pracę robotnikom.** Magistrat w Dąbrowie wymówił wczoraj pracę robotnikom, którzy zatrudnieni byli przy robotach miejskich w okresie zimowym. Wymówienie to zostało spowodowane brakiem dalszych kredytów z funduszu pracy. Po otrzymaniu odpowiednich kredytów, zwolnieni robotnicy zostaną spowrotem przyjęci do pracy.

— **Zwłoki noworodka w lesie obok cmentarza w Strzemieszycach.** Onegdaj, w lesie obok cmentarza w Strzemieszycach znaleziono zwłoki noworodka, znajdujące się już w częściowym rozkładzie.

Zwłoki te umieszczono w kostnicy.

— **„Emigracja polska“.** Dziś o godz. 4 popoł. w lokalu szkoły przy ul. Promyka w Będzinie, prof. Stankiewicz wygłosi odczyt na temat „Emigracja polska“. Wstęp bezpłatny.

NIE „HEINE MEDINA", LECZ ZAPALENIE OPON MÓZGOWYCH.

W ub. piątek donosiliśmy, że u gospodarza Stanisława Chrostka, zam. w Okradzionowie zachorowało dwoje dzieci. Ponieważ choroba się bardzo przewlekała wezwano do chorych felczera, który orzekł, że zachodzi podejrzenie, czy nie jest to przypadkiem groźna choroba t. zw. „Heine Medina".

Celem ustalenia stanu zdrowia dzieci i dokładnego rozpoznania choroby, udał się do Okradzionowa dr. Czachurski ze Sławkowa. Po przybyciu lekarza na miejsce okazało się, że jedno z chorych dzieci już zmarło, drugie zaś leży nieprzytomne.

Chore dziecko (był to 10-letni chłopczyk) przewieziono zaraz do szpitala św. Wincentego w Dąbrowie, gdzie poddano je szczegółowym badaniom lekarskim. —

Badania lekarskie nie wykazały żeby to była choroba „Heine Medina", ustalono natomiast, że dzieci przechodziły ostre zapalenie opon mózgowych.

Należy jednocześnie zaznaczyć, że przywieziony chłopczyk do szpitala w parę godzin po oględzinach lekarskich — zmarł.

——o——

Nowy zarząd LM. i K. w Sosnowcu ukonstytuował się następująco: Na prezesa oddziału wybrano p. Zbrowskiego Marjana — prezesa sądu okręgowego, na viceprezesów pp. inż. L. Rudowskiego i dr. K. Kucharskiego. Sekretarzem został p. Zygmunt Rakieć, zastępcą sekretarza p. C. Wojtyra. Skarbnik — p. Czesław Cembrzyński. Gospodarz p. W. Dąbrowski Jako członkowie zarządu pp. Stanisław Eski — kierownik sekcji propagandowej, Stanisław Morawski — przewodn. sekcji dochod. niestał. inż. Wesołowski — przew. sekcji organizacyjne, Z. Wojciechowski, kom. sekcji b. mar., G. Martin i G. Nowacki— kierownik sekcji technicznej.

Jednocześnie zarząd komunikuje, że we wtorek t. j. dnia 26 b. m. odbędzie się drugie plenarne posiedzenie zarządu w lokalu L.M.K. przy ul. 1-go Maja 19 (gmach sądu okręgowego)

Ciekawa sprawa o przywłaszczenie około 60 tys. zł. na szkodę tabr. „Wolbrom"

Dalszy ciąg głośnego zatargu dyrekcji fabryki gumy „Wolbrom" w Wolbromiu ze swym dawnym urzędnikiem, Karolem recte Kalmą Pinkusiewiczem, niebawem rozegra się przed kratkami sądowemi. Tym razem w roli oskarżonego stanie sam Pinkusiewicz pod zarzutem przywłaszczenia około 60 tys. zł. na szkodę fabryki wolbromskiej z inkasa od klienteli fabrycznej w latach 1931-33.

Nie tak dawno głośną była sprawa z oskarżenia prywatnego Pinkusiewicza przeciwko dyrekcji fabr. „Wolbrom" o samowolne usunięcie go z mieszkania fabrycznego. Sprawa ta zakończona została całkowitem uniewinnieniem dyrekcji fabryki.

Obecna sprawa budzi większe jeszcze zainteresowanie z uwagi na roztrwonienie tak poważnej sumy przez Pinkusiewicza.

Wiadomości radjowe

ZAMIAST WOJNY — POGADANKI RADJOWE.

Liczba specjalnych audycyj w językach obcych ,nadawanych z Italji na zagranicę stale wzrasta. Ostatnio nadano z Triestu serję programów dla Węgier; Bari nadaje tygodniowe pogadanki dla Albanji. W najbliższym czasie Florencja nadawać będzie trzy razy w tygodniu audycje dla Bułgarji, a stacja Bari audycje w języku greckim dla Grecji.

NAJMŁODSZA SPEAKERKA NA ŚWIECIE.

Jest nią 12-letnia Dorothy Madick, zaangażowana na stałe w rozgłośni Melbourne. Z początku przemawiała w audycjach dla dzieci, ale wkrótce zdobyła sobie tak wielką popularność, że na ogólne życzenie awansowała na stałą speakerkę.

NIE MAJĄ WIĘKSZEGO ZMARTWIENIA?

Dokładnej statystyki dotyczącej tej sprawy brak, ale wiemy np. że stacje niemieckie nadały w ciągu ub. r. 26 milj. słów, Szwedzka rozgłośnia komercjalna w Grimatau podaje cyfrę 3,5 miljona słów na rok.

PRAWDZIWE ZJEDNOCZENIE NARODÓW.

Na zjeździe dyrektorów programowych, jaki niedawno odbył się w Stockholmie, postanowiono, że na przyszły rok Norwegja, Szwecja i Danja będą stale nadawały wspólnie przygotowane audycje ,jako „Stacja Skandynawja". Na jesieni ma być nadany wielki festival muzyki skandynawskiej.

MOŻNA UBEZPIECZAĆ ODBIORNIKI.

W Austrji można ubezpieczać odbiorniki radjowe: dotyczy to tylko nowych aparatów i przeprowadza się za pośrednictwem firmy sprzedającej. Ubezpieczanie pokrywa szkody wynikłe w czasie przewozu w obrębie Austrji na skutek pożaru, kradzieży oraz innych uszkodzeń. O ile transport odbył się pomyślnie, ubezpieczenie obowiązuje w obrębie mieszkania nabywcy i dotyczy pożaru, kradzieży z włamaniem oraz złośliwych uszkodzeń, wyrządzonych przez osoby postronne. Ubezpieczenie ważne jest przez 18 miesięcy i obejmuje również fizjologiczną śmierć lamp. Oczywiście ubezpieczenie nie dotyczy uszkodzeń wynikłych z winy właściciela.

JAK P. STYCHNO ZE SŁAWKOWA POMÓGŁ ZŁODZIEJOWI OKRAŚĆ SIEBIE.

Do zakładu ślusarskiego Franciszka Stychny w Sławkowie zgłosił się kilka dni temu nieznany osobnik, przedstawiając się za wysłannika z dworu w Okradzionowie i poprosił go o udanie się z nim z różnemi narzędziami ślusarskiemi, celem dokonania we dworze i sierocińcu różnych większych reperacyj.

P. Stychno zabrał to wszystko i udał się z nieznajomym w drogę. W pewnej chwili osobnik pod pretekstem zabrania jakiegoś narzędzia jakoby jeszcze potrzebnego odesłał Stychnę spowrotem do domu wyrażając chęć zaopiekowania się tymczasem przyniesionemi narzędziami.

Gdy p. Stychno wrócił nie było ani śladu złodzieja i narzędzi. W Okradzionowie dopiero się przekonał, że padł ofiarą oszustwa.

——o——

LECIWA PODPALACZKA.

83-letnia Zofja Paluch przez zemstę do męża swej wnuczki, Bolesława Żaka w Małoszycach, pow. olkuskiego, pewnej nocy lipcowej roku ub. podpaliła dom Żaka. Od płonącego domu zajęły się sąsiednie dwa gospodarstwa, które spłonęły.

Sąd okręgowy w Sosnowcu, na sesji wyjazdowej w Olkuszu skazał leciwą i mściwą kobietę na dwa lata więzienia z zawieszeniem na 3 lata.

92.

L.

— Bóg wie, ile to kosztować będzie — wyjęknął Ludwik z goryczą.

Walentyna wzruszyła ramionami.

— Wstyd byłoby doprawdy mieszać tu kwestję pieniężną — odparła. — Bogaty jesteś i nie wydajesz całego dochodu.

— Wiesz, że zbieram dla powiększenia posagu córki.

— Na co jej posag się przyda, jeżeli nie uczynisz nic, ażeby ją wydać za mąż?

We drzwi gabinetu zapukano zlekka, potem Marja wsunęła swą śliczną i figlarną twarzyczkę.

— Cóż, czy skończone są już interesy? — spytała.

— Nie, moja pieszczotko — odrzekł Bressoles.

— Więc mam jeszcze wrócić do bibljoteki?

— Nie, chodź tutaj. Nie możemy się tu zgodzić z matką pod pewnym względem. Więc ty powinnaś nas pogodzić.

— O! — zawołała Marja, przestępując za próg — niczego bardziej nie pragnę!.. Gdybym zawsze mogła was godzić, dopiero byłabym szczęśliwa!

— Przynajmniej tym razem możesz tego dokazać! — odrzekł były budowniczy.

— Potrzebujesz tylko szczerze odpowiedzieć na zapytanie, jakie ci chcę zadać!

— Cóż to za pytanie? — spytało dziewczę.

— Czyż chciałabyś, ażebyśmy bywali w świecie i sami dawali wieczory i bale?

— Jeżeli ty tak chcesz, ojcze, to nie potrzebujesz się pytać o me zdanie. Wszystko, co ty uczynisz, będzie dobrze.

— To znaczy, że wykręcasz się od odpowiedzi, a nie rozstrzygasz kwestji — pochwycił Ludwik Bressoles. — No, powiedz stanowczo, czy pragniesz, ażeby u nas co tydzień był koncert lub tańce? Czy przyjemnie ci będzie, ażebyśmy i my bywali na balach, gdzie będziemy proszeni?

— Chcesz, ojcze, ażebym była szczerą? — rzekło dziewczę z uśmiechem.

— Tak.

— To powiem, że wszystko to przyjemnem byłoby dla mnie. Nie jestem wcale dziką i lubię towarzystwo.

— Słowem, życie światowe ma dla ciebie powab.

— Tak, ojczulku.

— Kogoż u siebie przyjmować będziemy?

— Nie wiem, to już zależy od mamy i od ciebie.

— Jakto? Nie zaproponujesz nam ani jednego gościa?

— Jednego to zaproponuję — odezwoło się żywo dziewczę. — Malarza tego, który ma wykonać mój portret. Przyjmiecie go?

— Naturalnie! — odpowiedział Bressoles.

— Bardzo przyjemny i inteligentny. To daje mu podwójne prawo do naszych zaprosin.

Mówiac o Gabrjelu Servet, Marja miała swój plan. Zmierzała doń z naiwną przebiegłością. Myślała rzeczywiście nie o nauczycielu, lecz o uczniu, którego nie śmiała jednak wymienić. Pamiętała Alberta de Gibray, wobec którego po raz pierwszy zabiło jej serce i spodziewała się, że za Gabrjelem i on przedostanie się do ich domu.

— Ułożę listę — rzekła Walentyna — i pokażę ją twemu ojcu. Teraz staje się on bardzo rozsądnym i przekonana też jestem, że się we wszystkiem zgodzimy bardzo dobrze.

— I ja także jestem pewna! — zawołała Marja, klaszcząc w dłonie — co za wyborna myśl przyszła wam obojgu! Muszę cię ojczulku ucałować.

Z miną zakłopotaną przyjął Ludwik Bressoles pocałunek córki. Myślał sobie, że Marja, użyta za pośredniczkę między nim i jej matką — niezawodnie wziąwszy stronę Walentyny, dokona w jego życiu przewrotu zupełnego.

Córka tak postanowiła, musiał się więc temu poddać.

Westchiął głęboko, ale się nie sprzeciwiał.

— No, jeżeli to ma być myśl dobra, urzeczywistnimy ją natychmiast — rzekł tonem, w którym pomimo, że usiłował być wesołym, odzywał się smutek. — Jutro zaraz zarządzę tu roboty i wszelkie przygotowania do przyszłych wieczorów.

— Wszędzie trzeba pozawieszać lustra! — zawołała Walentyna, która widząc swe życzenie spełnionem, promieniała radością.

— Powiesi się lustra! — szepnął były budowniczy — a ja sobie zamówię nowe ubranie!

— A ja zajmę się sukniami Marji — dodała pani Bressoles.

Do pokoju, gdzie się odbywała ta rozmowa, wszedł kamerdyner.

— Czego chcesz? — zapytał Bressoles.

d. c. n.

SPORT i WYCHOWANIE FIZYCZNE

BOKSERSCY MISTRZOWIE ŚLĄSKA.

Przy ogromnem zainteresowaniu publiczności zakończone zostały mistrzostwa śląskie w boksie.

Wyniki walk finałowych przedstawiają się następująco: w. papierowa: Przewdziuk wypunktował Janasa, musza: Jarząbek wygrał na punkty z Góreckim, kogucia: Lizurek pokonał na punkty Moczkę, piórkowa: Rudzki wypunktował Krawczyka, lekka: Sobil wygrał z Białasem, półśrednia: Bieniek wygrał na punkty ze Świerkiem, średnia: Gburski pokonał Rzezika, półciężka: Kutro zwyciężył Kolonka, ciężka: Ucherek zwyciężył Wrazidłę.

W wadze piórkowej i lekkiej Komisja sędziowska ogłosiła wyniki krzywdzące ,to też publiczność przyjęła je wrogo. Orzeczenia sędziów krzywdzą Krawczyka i Białasa.

Sensacją zawodów była porażka Świerka, śląskiego „króla nokautu", którego bezapelacyjnie pokonał Bieniek.

× **Czarni — Placówka.** Dziś o godz. 14.30 na boisku „Placówki" w Piaskach zostaną rozegrane zawody koleżeńskie między: RKS. „Czarni" — KS. „Placówka".

Nr. Km. 1426-33, 1297-34.

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Olkuszu Piotr Słota, mający kancelarję w Olkuszu przy ul. 3-go Maja nr. 61 na podstawie art. 604 KPC. podaje do publicznej wiadomości, że odbędą się następujące licytacje ruchomości:

1) w dniu 2 kwietnia 1935 r. od godz. 10 rano w Olkuszu przy ul. Rynek nr. 1 odbędzie się licytacja 4-ch aparatów radjowych, 2-ch głośników i 200 talerzy porcelanowych, oszacowanych na łączną sumę 1100 zł., przyczem licytacja odbędzie się od 2/5 części ceny oszacowania.

2) w dniu 11 kwietnia 1935 od godz. 12 w Sławkowie u Juljana i Florentyny małż. Garmulewicz odbędzie się licytacja 654000 sztuk cegły palonej, oszacowanej na 19620 zł., przyczem licytacja rozpocznie się od połowy ceny oszacowania.

Ruchomości można oglądać w dniu i miejscu licytacji w czasie wyżej podanym.

Olkusz dnia 22 marca 1935 r.

Komornik: Piotr Słota.

OBWIESZCZENIE

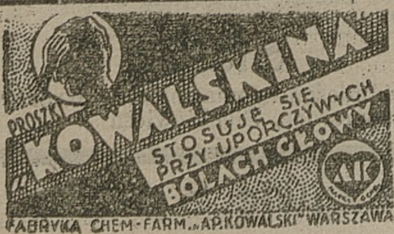
Komornik Sądu Grodzkiego w Sosnowcu rewiru 3-go, urzędujący przy ulicy Wspólnej Nr. 16 z mocy art. 602—604 K. P. C. podaje do publicznej wiadomości, że na zaspokojenie zasądzonych pretensji odbędą się w Sosnowcu pod adresami niżej wskazanemi licytacje ruchomości, a mianowicie:

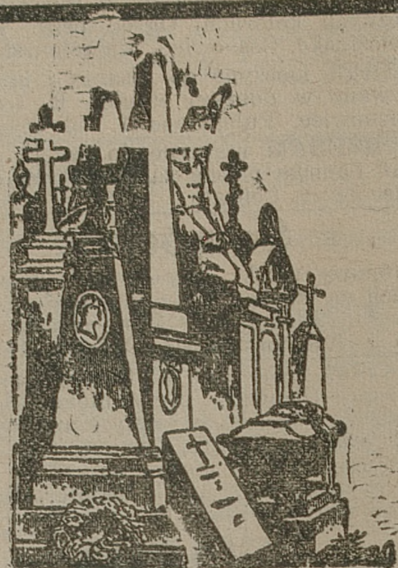
1) W dniu 28 marca 1935 r. od godz. 13-ej (nie później jednak niż w dwie godziny) przy ulicy Aleja 22 w terminie I-m. sprzedaż auta sześcioosobowego firmy „Austrodajmler" Nr. rej. Kl. 1944, oszacowanego na sumę zł. 10.000 na zaspokojenie wierzytelności Zyngera Henryka Km. 2651/34.

2) W dniu 29 marca 1935 r. od godz. 12-ej (nie później jednak niż w dwie godziny) przy ulicy Modrzejowskiej Nr. 1 w terminie II-m, sprzedaż dwuch luster z konsolką, trzy damskie żakiety, 28 płaszczy damskich różnych i 4 jesionki damskie, oszacowanych na sumę zł. 815.— na zaspokojenie wierzytelności Kotlar Pessy vel Poli. Km. 2103/34.

Spis ruchomości i towarów przeznaczonych do sprzedaży może być przeglądany w kancelarji komornika, a ruchomości same mogą być oglądane w dniu licytacji na miejscu.

Komornik STANISŁAW JAKIMCZYK.

DROBNE OGŁOSZENIA

NAUKA I WYCHOWANIE

UDZIELAM lekcje w językach: niemieckim, francuskim i łacińskim. Przychodzę również do domu. E. Schmidt, Katowice, ul. Wandy 21.

KONCESJONOWANA szkoła kroju szycia, modelowania Zaborowskiej przyjmuje zapisy. Krój nowoczesny Akademji Paryskiej. Świadectwa prawne. Przyjezdnym zniżki. Piłsudskiego 18 róg Dęblińskiej.

POMOC w gimnazjum. Promocja zapewniona. Specjalista przygotowuje i ułatwia zdobycie matury. Eksternistom, któremu już dziękowało dziesiątki uczni. — Zgłoszenia do „Expresu Zagłębia“ dla „Absolwenta Uniwersytetu“.

KROJU, szycia, modelowania wyucza Dyplomowana Mistrzyni Natalja Stypułkowska, Sosnowiec, Piłsudskiego 14 (róg 3-go maja i Piłsudskiego). Dla przyjezdnych autobusem, koleją, tramwajem — zniżki. Opłata ratami, krój najnowszy.

DŁUGOLETNIA szkoła kroju, szycia, modelowania Florentyny Stypułkowskiej przeniesiona z Piłsudskiego 14 na Piłsudskiego 30. Na kursie wyucza się wszelkich robót wchodzących w zakres krawiecczyzny. Krój najnowszy. Po ukończeniu świadectwa prawne. Zapisy codziennie.

POSADY I PRACE

POSZUKUJĘ samodzielnej spodniczarki Sosnowiec, Orla 9 m. 1. Wróblewski.

POTRZEBNY podręczny szewcki. Sosnowiec, Dębowa 68 m. 5.

POTRZEBNE panienki z maszynami umiejące szyć. Sucha 12 m. 2.

FRYZJERSKIEGO pomocnika męsko — damskiego lub fryzjerkę przyjmę na dogodnych warunkach. Zgłoszenia dnia 26.3 od godz. 16 — 18 w zakładzie Celniaka Sosnowiec, Piłsudskiego lub pod adresem Stanek Szczakowa.

POTRZEBNE uczenice do haftu maszynowego. Wiadomość w administracji Expresu.

POTRZEBNA podręczna do haftu ręcznego. Wiadomość: Staropogońska 3 m. 1.

POTRZEBNA inteligentna panienka do kasyna na wyjazd, możliwie kelnerka do wszystkiego. Wiadomość w administracji.

POSZUKUJE się przykrawacza do koszul męskich, pijam itd. Zgłaszać się Schiller, Katowice Rynek 12.

WYCHOWAWCZYNI z niemieckim poszukuje pracy — można na wyjazd. Zgłoszenia do administracji pod „Wychowawczyni“.

POTRZEBNY uczeń do praktyki fryzjerskiej, lub na dokończenie. Sosnowiec, Piłsudskiego 28. Snopkowski.

POWAŻNA firma przyjmie inteligentnych panów obznajmionych z akwizycją do pracy zewnętrznej. Zgłoszenia z dowodami Katowice II, ul. Staszica 1.

POSZUKUJE czeladnika, podręczniaka krawieckiego. Sagan Dąbrowa - Górnicza Sobieskiego 7.

ZDOLNA krawcowa szuka szycia po domach, szyje suknie, bieliznę męską, damską, dziecinną, płaca 2 zł. dziennie. Wiadomość „Expres“ Dąbrowa.

PRZYJMĘ do pomocy sklepu panę lub wdówkę z gotówką zł. 300. Oferty „Expres“ Będzin pod „Zdolna“.

POTRZEBNY uczeń fryzjerski lub na dokończenie praktyki. Fersztenfeld, Będzin, Małachowskiego 14.

CZELADNIK szewski potrzebny, średniaki. Sosnowiec, Środula, Matejki 4 m. 13.

POTRZEBNA panienka z porządnego domu. Składnica Kosmetyczna, Sosnowiec, Warszawska 22/38.

POTRZEBA czeladników szewckich. Sosnowiec, Modrzejowska 40. Kaczmarczyk.

POTRZEBNA ondulatorka - manikurzystka na stałe. Sosnowiec — Pogoń, Florjańska 33.

STENOTYPISTKA możliwie ze znajomością niemieckiego potrzebna. Oferty do „Expresu“ pod „A. Z.“

POTRZEBNA dziewczyna do obowiązku ul. Legjonów 18 m. 2 Sosnowiec.

POTRZEBNY czeladnik szewcki na damskie drewniaki. Zgłaszać się z próbą. Dąbrowa, 3 Maja 4.

KELNERKI rutynowane z miłą powierzchownością poszukuje kawiarnia „Europa“ Sosnowiec.

CHŁOPIEC potrzebny — wyroby drzewno - blaszane 5 zł. tyg. Wiadomość Administracja.

POTRZEBNA wykwalifikowana (ze świadectwami) bona do małego chłopczyka. Wiadomość w administracji „Expresu“.

HUMOR

WYMAGAJĄCY..

Więzień: „Czy nie ma pan, panie dozorco innej piżamy? Nie lubię w paski.

KUPNO I SPRZEDAŻ

SPRZEDAM maszynę do szycia bębenkową Singera. Sosnowiec, Wronia 2 m. 2.

SPRZEDAM spowodu wyjazdu magiel i wózek czterokołowy w dobrym stanie. — Czeladź, Gawrońce 32. Pilarek.

PIANINA „Bettinga“ uznane w kraju za najlepsze sprzedaje na wyjątkowo dogodnych warunkach. Ceny niskie, zaliczka minimalna lub bez. Dostarczam również używane. Będzin, Małachowskiego 9, Kagan.

MŁYNARZE, Przemysłowcy, Właściciele stawów. Zaległe lub nowe plany wodne sporządzam wzorowo, szybko, tanio, dogodnie. Zgłoszenia do „Expresu Zagłębia“ pod „Wodziarz P. K.“.

SPRZEDAM okazyjnie magiel elektryczną. Wiadomość: Czeladź, Bytomska 20. A. Jaworek.

DOM nowy w Strzemieszycach masywnie budowany światło, sklep 3 morgi pola nadaje się na każdy interes ewentualnie z polem lub bez. Właściciel Strzemieszyce, Sławkkowska 174.

SPRZEDAM okazyjnie harmanję stoliczkową „Kupisa“ oraz sprzedam dom w Dańdówce o 10-ciu ubikacjach. Wiadomość: Pogoń, Rzymska 15 u gospodarza.

BUDKA do sprzedania przy ulicy Cieplej Pogoń.

SKLEP materjałów piśmiennych do sprzedania wraz z towarem i urządzeniem ul. 1-go Maja 14. Wiadomość u dozorcy.

Z POWODU wyjazdu Zakład fryzjerski wraz z mieszkaniem do sprzedania. Wiadomość w administracji.

SPRZEDAM plac 44 pręty przy ulicy Staropogońskiej. Wiadomość: Poprzeczna 6 m. 2.

SPRZEDAM pieska 3 miesięcznego „Ratlerka“ bronzowego Leszno 3 m. 4.

KUPIĘ platformę. Oferty składać do administracji pod „Platforma“.

DOMEK murowany, 4 ubikacje, urządzenie sklepowe, ogródek, zabudowania gospodarcze sprzeda lub wydzierżawi Nowakowska Helena. Czeladź, Parkowa 1 vis a vis kina „Czary“.

SPRZEDAM limuzynę cztero-osobową w dobrym stanie lub zamienię, na motocykl z przyczepką. Wiadomość u gospodarza. Dąbrowa, Kościuszki 45. Pośrednictwo dopuszczalne.

SPRZEDAM dom, 700 metrów placu. Wygiełzów, cena 1.400 zł. Ząbkowice. A. Januta.

MASZYNKA do wyrobienia waty cukrowej do sprzedania. Będzin, Brzozowicka 6

SPRZEDAM harmonję pedałową okazyjnie 24 basy. Będzin, Ksawerowska 44, Trzewiczek.

MAGIEL sprzedam. Będzin, Brzozowicka dom Kasprzyka. Oglądać można od poniedziałku.

POWÓZ i bryczkę używane do sprzedania. Będzin, 1 Maja 36.

SKLEP spożywczy do sprzedania dobrze prosperujący wraz z mieszkaniem. Będzin, Siemońska 44, St. Grabara.

NAJTANIEJ kupisz artykuły kosmetyczne, fryzjerskie, pokost tylko w składzie aptecznym Dancygiera, Będzin, Małachowskiego 34. Poleca najlepszy krem od piegów, plam i pryszczy.

SPRZEDAM lub wynajmę domek o 3-ch mieszkaniach wolnych. Wiadomość Klimontów, Miraszewskich 36. Czesław Oleś.

SPRZEDAM tanio odlewnię na bronz, kopulak zbudowany nowocześnie. Ktoby reflektował proszę składać oferty pod „Odlewnia“ do administracji.

HARMONJE stoliczkowe sprzedaję, zamieniam, reperuję. Sosnowiec — Pogoń, Czeladzka 17, Tomala.

DOM sklep z mieszkaniem i urządzeniem do sprzedania lub wynajęcia zaraz. Dąbrowa, Robotnicza, Siewniak.

KUPIĘ używany wentylator w dobrym stanie. Zgłoszenia Nowa 16 m. 1.

WYPRZEDAŻ wszelkich krzewów, kwiaty zimotrwałe oraz dalje gieorginje w różnych kolorach. Ogród przy hałdach Żelezińska, Sosnowiec, Małachowskiego 14

KUPIĘ maszynę do pisania i biurko używane w dobrym stanie. E. Lwowski, Sosnowiec, Pułaskiego 1 róg Orlej.

SPRZEDAM maszynę do szycia „Singera“ damską męską za 50 złotych okazyjnie. Jęzor, Cebrat.

Samochód

6-tonowy marki „Praga“ na pneumatykach na chodzie, okazyjnie tanio do sprzedania. Wiadomość „Motoryzacja“ Katowice, Raciborska 48, telefon 313-49.

KAFLE wyborowe, płytki ścienne glazurowane (licówki), płyty piekarskie, cegiełki, glazurowane. Cegły szamotowe, wapno gaszone. Dykty, forniery oraz wszelkie przybory do pieców sprzedaje po cenach konkurencyjnych Zajdler, Stary - Sosnowiec, ul. Stara 4.

WAPNO

budowlane, I-go gatunku, wysokoprocentowe, palone w piecach kręgowych. Wapienniki „Brynica“, Czeladź. telefon 20.

NASIONA ogrodowe i pastewne, karbolinę sadowniczą i szpryce ogrodowe poleca Skład Apteczny M. Piaskowski w Zawierciu, ul. Piłsudskiego L. 5.

SPRZEDAM sklep z mieszkaniem i urządzeniem. Wiadomość „Expres“ Dąbrowa.

SPRZEDAM bryczkę używaną, powóz na gumach. Wiadomość Dąbrowa, Królowej Jadwigi 27 m. 8.

OGRÓD owocowo - warzywny, czteroletni. ogrodzony, 250 prętów, domek jednopokojowy, cieplarnia, inspekta, gleba dobra, położenie piękne do sprzedania. Wiadomość: Boms, Myszków.

DO sprzedania sklep z mieszkaniem, urządzeniem dobry punkt. Wiadomość administracja.

KRZESŁA, stoliki kupię okazyjnie. Wiadomość ciastkarnia „Łodzianka“ Piłsudskiego 36, Sosnowiec.

SPRZEDAŻ: Gospodrka rolna 8 mórg zabudowania, szkoła, kościół, poczta w miejscu miechowskiem 8.000. Młyn wodno - turbinowy 30 m. dochód miesięczny 800 zł., 42.000. Piekarnia z domem dobrze prosperująca w Zagłębiu 30.000. Folwark blisko Zagłębia 35.000. Domek na Pogoni ze sklepem 8.000. Dom frontowy sklep w Dańdówce 6.500. Plac ul. Moniuszki 5.000. Plac przy Długiej 4.000. Sklep w Zagłębiu bardzo dobrze prosperujący bez towaru 2.500. Lokal handlowy śródmieście Sosnowca 1.000. Sosnowiec, Mościckiego 12, telefon 526 (przy Stow. Właśc. nieruchomości).

PIANINO 750 sprzeda Będzin, Kołłątaja 30, stroiciel, korektor pianin, fortepianów Barenblatt.

KUPIĘ jedno lub dwa mieszkania w Sosnowcu, Milowicach lub Piaskach. Adresy składać w administracji pod „Kupno 12“.

POWÓZ nowy na wykończeniu sprzedam. Wiadomość Dąbrowa, ul. Narutowicza 55 S. Kasprzyk.

AUTO półciężarowe na chodzie Chevrolet 6-ka sprzedam. Będzin „Expres Zagłębia“.

KUPIĘ zegar elektryczny 10 amperowy oraz zegar do motoru trzy fazowy w dobrym stanie. Prosta 12 m. 19.

DO sprzedania dom w śródmieściu Sosnowca, trzy pokoje z kuchnią słoneczne wolne. Wiadomość Piłsudskiego 52, piwiarnia.

LOKALE

POSZUKUJĘ pokoju z kuchnią w Sielcu lub na Pogoni — adresy proszę składać w administracji Expresu pod „20“.

DO wynajęcia sklepy w dobrym punkcie. Dańdówka ul. Daniłowskiego 2.

DO wynajęcia dwa pokoje z kuchnią i wszelkiemi wygodami. Aleja Mireckiego 10 tel. 9—60.

DO wynajęcia pokój kuchnia przedpokój spiżarka. Sosnowiec, Rudna 21.

POKÓJ umeblowany do wynajęcia. Czysta 7 m. 10 II piętro.

DO wynajęcia sklep 2 pokoje kuchnia. Sosnowiec, Robotnicza 6.

POKÓJ z kuchnią do wynajęcia. Będzin, Zagórska 63. F. Kałat.

DO wynajęcia dwa pokoje, przedpokój i kuchnia. Sosnowiec, ul. Smolna Nr. 8. Poczęty.

MŁODY pan poszukuje pokoju umeblowanego w śródmieściu Sosnowca. Zgłoszenia do „Expresu“ pod „Młody“.

FRONTOWE mieszkanie 5 pokoi z kuchnią do wynajęcia od zaraz. Wiadomość u gospodarza Sosnowiec, Dęblińska 11.

LOKAL na warsztat rzeźniczy i sklepowy do wynajęcia. Wiadomość „Expres“ Dąbrowa.

LOKAL sklepowy do wynajęcia. Wiadomość „Expres“. Dąbrowa.

LOKAL handlowy (dwie ubikacje i piwnica) z wejściem od podwórza do wynajęcia. Wiadomość Sosnowiec, hotel „Victorja“.

POKÓJ kawalerski umeblowany lub nie dla inteligencji od gospodarza. Prosta 12.

ZGUBIONE DOKUMENTY

BRODA Juljan zgubił książkę kasy chorych i legitymację Ubezpieczalni, wydane w Sosnowcu.

PIOTR TAPEREK zgubił książkę kasy chorych wydaną w Sosnowcu.

ZAGINĘŁY dokumenty osobiste na nazwisko Robert Kwiatkowski, zamieszkały w Wolbromiu prosi o zwrócenie.

ZIĘBA MARCIN zgubił legitymację bezrobocia wydaną przez gminę Bobrowniki.

MATRYMONIALNE

DWUCH panów młodych przystojnych, materjalnie niezależnych z braku znajomości pragną poznać tą drogą panie do lat 24 ze skromnym posagiem. Łaskawe zgłoszenia proszę nadsyłać do Expresu pod „Dwuch Panów“.

RÓŻNE

ZARZĄD BANKU RZEMIEŚLNICZEGO Spółdzielni z ogran. odpowiedz. w Sosnowcu, zawiadamia swych członków, że w niedzielę, dnia 31 marca 1935 r. o godzinie 3 popołudniu w sali własnej przy ul. Orlej nr. 18, odbędzie się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie członków Banku z następującym porządkiem dziennym: 1. Zagajenie i wybór przewodniczącego. 2. Odczytanie protokułu z ostatniego Walnego Zgromadzenia członków. 3. Krótkie sprawozdanie Władz Banku z dotychczasowej działalności. 4. Zmiana par. 4, 8, 12, 13 i 41 Statutu Banku. 5. Wnioski.

UCZĘ wróżyć z kart na dobrych warunkach. Wiadomość Expres Dąbrowa.

Mierniczy przysięgły

Franciszek Szorsz Dąbrowa, 3 Maja 15 wykonywuje pomiary gruntów — plany.

DYPLOMOWANA Kosmetyczka Ewa Hamburger, Sosnowiec, Piłsudskiego 12 Telefon 11-45. Masaże lecznicze, usuwanie wągrów i zmarszczek. Po powrocie z Warszawy stosowanie najnowszych zabiegów. Elektryczne maseczki, fryzowanie rzęs.

B. Felczer

Szpitala skórnego św. Łazarza w Warszawie II. Rudziński przyjmuje od 18 — 20 Dąbrowa Górn., ul. Kościuszki nr. 2,

SKLEP rzeźniczy z warsztatem, całkowitem urządzeniem i mieszkaniem w bardzo ruchliwym punkcie tylko dobremu fachowcowi do wynajęcia. Wiadomość: Sosnowiec, Piłsudskiego 61 gospodarz Mucha.

SPÓLNIKA energicznego solidnego z 3—5.000 złotych do wyrobionego zastępstwa celem rozszerzenia ze współpracą działe kolonjalnym, poszukuję, ewentualnie odstąpię. Oferty piśmienne do „Expresu“ Będzin pod „Solidny“.

BIURO Próśb i Szkoła pisania na maszynach Lewkowicza, Będzin, Sączewskiego 29.

ZAGINĄŁ pies jednoroczny wilczur, proszę odprowadzić za wynagrodzeniem. — Piłsudskiego 13 m. 3.

ROWERÓW reperację, lakierowanie na gorąco, spawanie wszelkich części i metali. oraz roboty ślusarskie wykonuje warsztat ślusarski St. Grzędy, ul. Czysta 8, obok Urzędu Skarbowego, Sosnowiec.

Biuro pisania podań

do władz administracyjnych oraz przepisywań maszynowych **BOLESŁAWA WYLONA** w Sosnowcu, ul. Warszawska 12.

BIURO pisania podań, przepisywania maszynowe Karola Stankiewicza, Prez. Mościckiego 9 czynne codziennie.

Ondulację trwałą

dla Pań i Panów aparatem parowym.— Wszelkie prace wchodzące w zakres fryzjerstwa wykonywam solidnie, ceny przystępne. Zakład fryzjerski Pytlik, Środula, Okrzei 24.

Stajnię

w śródmieściu wynajmiemy „Krakowianka“ Sosnowiec, Sienkiewicza 1.

Drukowano farbą rotacyjną fabryki farb drukarskich „Pigment“ w Warszawie S.p Akc.

Wydawca Helena Monsiorska. Druk. „Expres Zagłębia“ Sosnowiec, Teatralna 1. tel. 4-94. Redaktor odp. Lucjan Horski.